

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. május 17.

bel

k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

bnv-nagydíjas termékek /1. rész/

1983. május 17. - a vásárdíj bizottság az idén 11 terméknek ítélte oda a bnv nagydíját. az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk a nagydíjas gyártmányok listáját. a díj átadására kedden kerül sor.

az anyag f e l o l d á s i g e m b a r g ó s !

x x x

a bhg h iradástech n i k a i v á l l a l a t e p 512 t i p u s u t á v b e s z é l ő a l k ö z p o n t j a p r o g r a m v e z é r l é s ű , t e l j e s e n e l e k t r o n i k u s e l e m e k b ő l f e l é p i t e t t b e r e n d e z é s . a l k a l m a s ű z e m e k , k ó r h á z a k , s z á l l o d á k t e l e f o n f o r g a l m á n a k l e b o n y o l i t á s á r a , 2 0 0 - 6 0 0 0 m e l l é k á l l o m á s k a p c s o l h a t ó r á . a k g s t - o r s z á g o k p i a c á n e l s ő k é n t j e l e n t m e g a g y á r e z z e l a n a g y k a p a c i t á s u , t á r o l t p r o g r a m u a l k ö z p o n t t a l . i t t h o n a m a g y a r h a j ó - é s d a r u g y á r b a n , v a l a m i n t a u s z t r i á b a n é s c s e h s z l o v á k i á b a n m á r f e l s z e r e l t e k i l y e n b e r e n d e z é s e k e t . t ö b b a l k ö z p o n t e z é v i s z á l l i t á s á r a i s v a n m á r m e g r e n d e l é s ű k .

a c a o l a k o z m e t i k a i é s h á z t a r t á s v e g y i p a r i v á l l a l a t a l f o z i d v e g y ű l e t e t i s z t i t ő s z e r e k é s k o z m e t i k a i k é s z i t m é n y e k i n t e r m e d i e r a n y a g á u l s z o l g á l , a m i t e d d i g i m p o r t b ó l k e l l e t t b e s z e r e z n i . a v á l l a l a t e z t a t e r m é k e t s a j á t e r ő b ő l f e j l e s z t e t t e k i é s s z a b a d a l m a z t a t t a . a v e g y ű l e t t o v á b b f e l d o l g o z á s a s o r á n f e l h a s z n á l h a t ó s z a p p a n , m o s ó p a s z t a é s p é l d á u l k o r r ó z i ó g á t l ó s a m p o n o k g y á r t á s á r a i s . a z é v e l s ő n e g y e d é b e n t ö b b m i n t 2 8 0 t o m á n y i t g y á r t o t t a k b e l ő l e .

a csepel művek szerszámgépgyárának sm-m 5.500 típusu megmunkáló központja alkalmas a rendkívül nagy súlyú, különleges méretű munkadarabok marási és furási munkáinak elvégzésére, olyan művelétekhez is felhasználható, amelyeket eddig csak több különálló szerszámgépen lehetett megoldani, a gép formatervezett, eddig 15 készült belőle; nszk-beli és olasz cégek is vásárolták azokból.

a hungária műanyagfeldolgozó vállalat pvc nyomócső és idomtermék családja felhasználható az épületeken belüli ivóvíz-vezetékek kiépítéséhez, a pvc csövekhez szerelvényeket és különféle szerelési anyagokat is adnak, amelyeket egységcsomagokban forgalmazznak, a pvc felhasználásának nagy előnye, hogy tartósabb, mint az eddig használt acélcső, a csőrendszer előregyártott elemekből is kialakítható, s ilyen módon 30-40 százalékkal rövidebb idő alatt kiépíthető az ivóvízvezeték, az egységcsomagokat különösen a magánérintés építetőknek ajánlják.

folyt. köv./ ig
00.10 170583 2288

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

bnv nagydíjas termékek /2. rész/

a kohászati gyárépítő vállalat mélyszivattyú-himbáját kifejezetten a konvertibilis elszámolási piac igényeinek és az amerikai szabványelírásoknak megfelelően fejlesztették ki, a berendezést nagy szilárdságú acélból gyártják, már tavaly is többet szállítottak osztrák olajipari vállalatoknak, az idén a kivitel megkötés szerződik.

a komárom megyei állami építőipari vállalat és az aranykalász mgtsz carborobot automatikus széntüzelésű melegvízkazánja családiházak, műhelyek, mezőgazdasági épületek, iskolák, üzletek fűtésére használható, ahol a folyamatosan szabályozott, és felügyelet nélküli üzemeltetés alapvető követelmény, a kisteljesítményű széntüzelésű berendezés rendkívül magas hatásfoku, a gyártókapacitással elkészültek és igény szerinti szállításra vállalkoznak.

a magyar hajó és darugyár h-3290 típusu tolóvontató hajója szovjet igények alapján készült, korábbi típusok továbbfejlesztett változata, amelynél jóval nagyobb a motorteljesítmény, erősebb a jégtörő-kapacitás, 1985-ig 30 hajót szállítanak a szovjetunióba és tárgyalnak arról, hogy 1990-ig további ötvenet küldenek oda.

a medicor művek mikroprocesszoros technológiája lehetővé teszi a hazai műszeripar korszerű versenyképes termékeinek nagyobb sorozatu előállítását, tizenkét hazai vállalat már alkalmazza az univerzálisan használható hardware és software modulokat és még számos más vállalat is tárgyal a rendszer átvételéről.

a telefongyár bk-300/m típusu vívőfrekvenciás átviteltechnikai rendszere a gyár új terméke, teljes egészében magyar mérnökök alkotása, nagy előnye, hogy a már korábban lefektetett táv-kábel is üzemelhet, így a beruházó mentesül az igen költséges kábelfektetési és szerelési munkáktól, postai felhasználása igen gazdaságos, három összeköttetés már működik a máv, a posta és az okgt telefonhálózatában, az év végéig csehszlovákiába és romániába is szállítanak belőlük.

a tiszai vegyi kombinát biapol-fóliájából tavaly még csak 1500 tonna, az idén 2000, jövőre 3000, egy évvel később pedig 4000 tonna készül évente, ilyen csomagolóanyagot korábban csak importból lehetett beszerezni, az új termék sikeresen vizsgázott az édes- és sütőiparban, a dohányiparban és a nyomdaiparban, már exportálnak is belőle a szocialista és a tőkés piacra egyaránt.

a vegyész st-típusú négyutu csapja irányváltó szerkezetként alkalmazható elsősorban olaj-távvezetékeknél, minusz 50 c fokig üzembiztos, szabadalmaztatása folyamatban van. /mti/

sz/gg/ig sl hgy

00.10 170583 2528

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

vita a helyesírásról /1.rész/

1983. május 17. - az első helyesírási szabályzatot eddig tizszer módosították, legutoljára 1954-ben. most elérkezett az idő, hogy újra csiszolják, átrendezzék, jelentős változásokat azonban nem terveznek, a magyar helyesírási szabályzat 11. módosításának tervezetét a magyar tudományos akadémia helyesírási bizottsága széles körben terjeszti: nemcsak a szakkértők, tudósok kapják meg, hanem iskolák, kiadók, nyomdák, meg a szomszédos országok egyetemeseinek magyar tanszékei is, megvitatta a tervezetet természetesen a magyar nyelvtudományi társaság magyar szakosztálya is, amelynek legutóbbi gyűlésén szepesy gyula nyelvész egyebek közt elmondotta: az új helyesírási szabályzat módosításának egyik tervezetében javaslatokat tesznek olyan szavak kettősségének

megszüntetésére, vagy fenntartására, amelyekben az ő vagy az e hang vagylagossága okozza az eltérést: föl-fel, gyep-gyöp, szög-szeg stb. a magyar nyelvtudományi társaság ülésén elhangzott vélemény szerint a szabályzat készítőinek nincs joguk arra, hogy ilyen döntéseket hozzanak. függetlenül attól, hogy valaki az ő-ző nyelvterületről származik-e vagy sem, például a „begyöpösödött a feje”, kifejezésben aligha volna kívánatos a begyepesedett forma, s a „keltegette”, mellett kitűnően megférne a „költögette”, is.

a helyesírási szabályzat készítői elé kerültek olyan szóváltozatok, amelyek megszüntetéséről, illetve megtűréséről nehezen lehet dönten. ilyenek például: aztán-azután, benn-bent, boszorka-boszorkány, dicsekedik-dicsekszik, fonal-fonál stb. szépesy gyula úgy véli, ha dönthetnek az ilyen élő nyelvi formák létéről, akkor ezzel véget nem érő lavina indulna meg. „ítélőszék elé”, vonhatnák az engem-engemet, mindenütt-mindenhol, mindnyájan-mindannyian, bizvást-biztos-bizonyal-bizonyosan-biztosan és más, hasonló változatokat.

tervezetik, hogy a jövőben a hív, sziv, viv formát engedélyezik a hi, szí, ví változatokkal szemben. az előadó felhívta a figyelmet, hogy a „száműzött”, formák ragos alakban használatosak a köznyelvben. például a napszitta kifejezés csak v nélküli formában ismert. a tervezett változtatás ellen szól az is, hogyha a magyar emberek számára a jövőben tilalmas lesz a régies nyelvi forma, akkor régebbi irodalmi alkotások gyors ütemben veszíthetnek érthetőségükből, esztétikai hatásukból, a helyesírás révén elavulttá tett nyelvi formák miatt.

/folyt.köv./ s -
00.11 170583 2418

-.-

sb0004 4 160 mtib1004

vita a helyesírásról /2.rész/

a módosítás tervezete kiüznél nyelvünkben az orca és a csuda szót. ki a csudának állnak utjába ezek a szavak? - kérdezi a más véleményt valló nyelvész. azt állítja: a nyelvközösség minden tagjának elidegeníthetetlen joga, hogy tetszése szerint használjon minden létező élő nyelvi eszközt a maga helyén.

a sok egyéb példát felvonultató előadás és annak további vitája minden bizomnyal hatással lesz a várhatóan jövőre megjelenő 11. magyar helyesírási szabályzat végleges formájára. /mti/

jgy/ka/s ag hgy

00.12 170583 0556

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

szociális gondozás ujjesten /1. rész/

1983. május 17. - ujjesten három napközöttthon működik öregeknek: a kossuth utca 38., a nagyszombat utca 17. és a hárfa utca 30. szám alatti intézményekben összesen 80 idős ember elhelyezéséről gondoskodnak. az otthonokban televízió, rádió, lemezjátszó, folyóiratok, heti- és napilapok, könyvek adnak módot a kikapcsolódásra, a tartalmas időtöltésre - állapították meg a helyi tanács végrehajtó bizottságának a közelmúltban megtartott ülésén, amelyen a iv. kerületi népi ellenőrzési bizottság szakemberei számoltak be az idősek szociális ellátásával kapcsolatos tapasztalatokról.

a vizsgálat szerint különösen hangulatos, kellemes a nagyszombat utcai napközi: a pihenéshez, a kulturált időtöltéshez kellemes környezetet adnak az új berendezési, felszerelési tárgyak. égető gond viszont a telefon hiánya; felszerelése nagy biztonságérzetet nyújtana az itt elhelyezett 23 idős embernek, annál is inkább, mert az otthonban nincs rendszeres orvosi ellenőrzés.

hogy ki szeretne napközöttthonos gondozásban részesülni, arról a körzeti orvosoktól, a pártkörzetektől, a népfrentbizottságtól és - nem utolsósorban - a lakosságtól értesül a tanács. a bejelentések alapján az illetékesek minden esetben környezettanulmányt végeznek és ennek alapján döntenek a gondozásbavételről. az idősek reggelit, ebédet és vacsorát kapnak az otthonokban: az étkezésről mindhárom intézményben elégedetten nyilatkoztak, kivéve a szombati étrendet: hétfőtől péntekig a gyermekélelmezési vállalatától kapják az ételt, szombaton a pajtás étterem adagjait kevésnek és nem túl izletesnek ítélik. néhány gondozottnak komoly problémát okoz, hogy nincs diétás menü, és kissé sok a - nagy szénhidrát tartalmu - sütemény és főtt tészta.

az idősek foglalkoztatása érdekében tervezik: a kerületben működő szociális foglalkoztatók bevonásával könnyebb bedolgozói munkára, például varrásra adnak lehetőséget az érdeklődőknek. a

kossuth utcai otthonban gondozási ütemtervet készítettek: ennek alapján az öregek ellátásával foglalkozók - egyebek közt - segítenek a bevásárlásoknál, a gyógyszerek kiváltásánál, rendszeres sétákat, filmvetítéseket szerveznek az idős embereknek.

/folyt. köv./ ig

00.12 170583 2225

..-

sb0006 4 160 mtib1006

szociális gondozás újpesten /2. rész/

tavaly 210 rászoruló részesült újpesten rendszeres házi szociális gondozásban. a neb szakemberei úgy tapasztalták: az idősök egy része nem fogadja el az ápolást, gondozást, mert bizalmatlan a segítségnyújtással szemben. a társadalmi aktívák - számuk jelenleg 70 - ételmezt, gyógyszereket szállítanak az öregeknek, megfürdetik őket, elintézik hivatalos ügyeiket, ritkábban takarítást, mosást is vállalnak. a neb-vizsgálat során a gondozottak elmondták: általában elégedettek az ellátással, többen kifogásolták viszont az ételek minőségét, nehezményezték, hogy sok esetben hidegen, a délutáni órákban kapják meg ebédjüket. /mti/

na/mi/ig ag hgy

00.13 170583 0698

..-

sb0007 4 150 mtib1007

csökken a munkaerőhiány budapesten /1. rész/

1983. május 17. - budapesten az idén - a tavalyihoz képest - valamelyest csökken a munkaerőhiány - erről tájékoztatták bajkó erikát, az mti munkatársát az állami bér- és munkaügyi hivatalban. ez a kedvező változás azonban egyelőre alapvetően nem változtat a helyzeten: a munkaerőigény a fővárosban még jónéhány évig meghaladja majd a lehetőségeket. ebben a népesség kor szerinti összetételének kisebb szerepe van, a munkaerőpiacnak annál inkább meghatározója, hogy a vállalatok gyakran nem számolnak a valós helyzettel, a tényleges lehetőségekkel; részben alacsony hatékonysággal

foglalkoztatják dolgozóikat, ráadásul sokszor nem is ott, ahol a legnagyobb szükség lenne rájuk. általában még mindig sok a gyárkapun belüli munkaerőtartalék.

az idén - a demográfiai helyzetből adódóan - 10-12 ezerrel kevesebb végzős fiatal keres munkahelyet budapesten, mint ahányan nyugdíjba mennek. ugyancsak szűkíti a munkaerőforrást a fővárosban, hogy a vidéki ipar fejlődésével, a termelőszövetkezetek, gazdaságok mind szélesebb körű tevékenységével az eddiginél csaknem kétezerrel többen keresik boldogulásukat lakóhelyükön, vagy ahhoz az eddiginél közelebb. ez lényegében megegyezik a fővárosi tanács szakembereinek előzetes elképzeléseivel, akik a hatodik ötéves tervben azzal számoltak, hogy a fővárosban dolgozók száma a tervidőszak végére 5 százalékkal megfogyatkozik. az aktív keresők száma a tervidőszak alatt várhatóan mintegy 50 ezerrel csökken, s az ingázók közül 10 ezerrel kevesebben vállalják majd a mindennapos bejárást.

a naponta ingázók megfogyatkozásával elsősorban a segéd- és betanított munkások iránt nő meg az igény az iparban és az építőiparban, amihez hozzájárul még az is, hogy az eddiginél kevesebb lesz a távolsági ingázó - aki havonta csak 2-4 alkalommal utazik haza lakóhelyére, a családjához, /erre központi adatok híján egyelőre csak a vállalatok jelzéseiből következtetnek./ az ingázó munkaerő pótlása egyre nagyobb nehézségekbe ütközik, amit azzal is magyaráznak, hogy ma már mind a fővárosi, mind pedig a vidéki fiatalok többsége valamilyen szakképzettséget szerez, amivel számítását bárhol megtalálja, nincsen szüksége távolabbi munkavállalásra. az éveleji jelzések szerint egyébként a fővárosban továbbra is a szakmunkások iránt van a legnagyobb kereslet. a betöltetlen 27 ezer állás közül 22 ezer a fizikai munkakör, s ennek több mint felére szakmunkásokat várnak.

/folyt. köv./ ig

00.13 170583 2480

..-

sb0008 4 150 mtib1008

csökken a munkaerőhiány ... /2.rész/

a munkaerőforrás szűkülését némiképp ellensúlyozza az igények csökkenése, a változás ugyan ezen a téren is szerény mértékű, de mindenféleképpen kívánatos tendenciát jelez, s hosszú távon ez vezethet végül is a kereslet és a kínálat kiegyenlítődésére, a hiányzó létszám jelenleg az egymillió egyszázezer fővárosi dolgozónak alig 3 százaléka, ami a számszerűséget illetően ugyan jelentős, de már nem mutat olyan mértékű munkaerőhiányt, mint amilyennel 3-4 évvel ezelőtt küzdöttek a vállalatok, a változásból arra is következtetnek, hogy a munkaerővel jobban gazdálkodva új feladataik megoldásához elsősorban házon belül keresik a munkaerőt, s néhol már élnek az átcsoportosítás előnyeivel, amire - az ésszerű megfontolások mellett - egyébként a szabályozó rendszer is rákényszeríti őket.

változóban van a fővárosban a foglalkoztatottak szerkezete is, a várakozás szerint az iparban a tervidőszak végére mintegy 80 ezer fővel, 330 ezerre csökken a létszám, kisebb mértékű elvándorlás várható az építőiparból, ahol 1985-ben a jelek szerint 12 ezerrel kevesebben dolgoznak majd, mint a tervidőszak induló évében, ezt a csökkenést mind az iparban, mind az építőiparban maguk a munkáltatók is - úgy tűnik - részben reálisan tervezték, viszonylag jelentős létszámnövekedés várható a mezőgazdaságban, mint ahogyan azt az elmúlt évi adatok is jelzik, ez nagyobb részt abból adódik, hogy a termelőszövetkezeti melléküzemágak bővítik ipari és szolgáltató tevékenységüket, tovább csökken a kereskedelmi dolgozók száma, ugyanakkor a kereskedelmi vállalatok jelzései azt mutatják, hogy ennek éppen ellenkezőjét tervezték; 8 ezer fős növekedésre számítottak, az eddiginél kevesebb kereskedelmi dolgozó hiányát még az önkiszolgáló üzletekké átalakított boltok gyarapításával sem lehet pótolni, s az sem várható, hogy a régóta tartó létszámcsökkenés megállna, hiszen a kereskedelemben dolgozók többsége nő, s munkabeosztásukat sok esetben nem tudják egyeztetni családi kötelezettségeikkel, ezért is szükséges a kereskedelemben az új vállalkozási formák felkarolása, az egyéni érdekeltségen alapuló kisboltok üzemeltetése. /mti/

be/gg/ig jf hgy

00.14 170583 2187

-.-

sb0009 4 130 mtib1009

koszoruzási ünnepség

1983. május 17. - friss istván közgazdász, akadémikus születésének 80. évfordulója alkalmából május 20-án, pénteken 10 órakor a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában koszoruzási ünnepséget rendeznek. /mti/

mi/ig hgy

00.15 170583 0266

-.-

sb0010 4 160 mtib1010

összegezték a nevelési értekezletek tapasztalatait

1983. május 17. - az utóbbi hetekben valamennyi általános iskolában lezajlottak a nevelési értekezletek, ezeken a fórumokon a pedagógusok és a szülői munkaközösségek vezetői, tagjai a család és az iskola kapcsolatára vonatkozó tapasztalatokat vitatták meg.

a már több megyéből megérkezett információkat összegezve a művelődési minisztérium illetékesei elmondották: a nevelési értekezleteket hosszú felkészítés előzte meg, az országos pedagógiai könyvtár és muzeum - a minisztérium megbízásából - az iskola és a család kapcsolatát elemző tanulmánygyűjteményt adott ki a pedagógusok tájékozódási lehetőségeinek bővítésére, a megyei tanácsok művelődésügyi osztályai is hathatós segítséget adtak az iskolák igazgatóinak, a munkaközösségek vezetőinek a felkészüléshez, számos tanintézetben előzetes felméréseket végeztek a szülők körében arról: hogyan ítélik meg a pedagógusok munkáját; rendkívüli szülői értekezleteket tartottak, hogy az azokon felvetett kérdésekre, javaslatokra - a válaszadás igényével - a nevelési értekezleteken ismét visszatérjenek.

a szülők és a tanárok tapasztalatcseréjének eredményességéhez a társadalmi és a tömegszervezetek is aktívan hozzájárultak, vas megyében például a hazafias népfőnt helyi szervei beszélgetéseket szerveztek a munkaközösségek tagjaival, elnökeivel; ajánlásokkal segítették a szülőknek a fegyelemben követelmények betartásával, a hazafias és a környezetvédelmi neveléssel kapcsolatos tevékenységét, a nevelési értekezleteken élénk párbeszéd alakult ki: egyértelművé vált, hogy a nevelési és oktatási tervek végrehajtása az iskola feladata, a szülők segítik és ellenőrzik ugyan az otthoni tanulást, de a különböző tantárgyak anyagának elsajátítására nem

vállalkozhatnak, különösen az új matematika tananyaggal összefüggésben merült fel sok gond: a szülők - mint mondták - nehezen tudják követni a komplex matematika gondolatmenetét, s kevésbé tudnak segítséget nyújtani gyermekeiknek ezen a téren, mint más tárgyak esetében, a pedagógusok is kifejtették: a rendre, a fegyelemre, a kötelességtudásra nevelésnek sarkalatos pontja a tanulók önálló munkavégzése, hangsúlyozták: sajnos sok helyen él még az a helytelen gyakorlat, hogy a diákok helyett a szülők készítik el a házi feladatot. /folyt.köv./

na/tr/s -

00.15 170583 2339

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

összegezték.../2. rész/

csaknem minden nevelési fórumon szó esett azokról a szülőkről is, akik nem törődnek gyermekeik iskolai munkájával, nem vesznek részt a fogadóórákon, a szülői értekezleteken, a tapasztalatok szerint például pest, illetve győr-sopron megyében a szülők egyharmada nem keresi a kapcsolatot a pedagógusokkal, a tanárok - a gyermekek érdekében - ezekhez a szülőkhöz is igyekeznek eljutni; ez annál is inkább fontos, mert a veszélyeztetett gyermekek száma emelkedik.

az ötnapos tanítási hét bevezetésével kapcsolatban megállapították: a hétvégi szabadnapokon meg kell találni az iskolai és az otthoni feladatokból adódó tennivalók helyes arányát, ugyanis több pedagógus felvetette: a diákokkal igen sok házi munkát végeztetnek, ezért nem jut idejük a tanulásra; a szülők viszont azzal érveltek, hogy a feszített iskolai munkatempó miatt a gyerekek túlságosan kifáradnak a hét végére, a kedvező tapasztalatokat sem titkolva a pedagógusok arra is rámutattak: újabban egyre több család szervez szombaton és vasárnap a gyerekekkel közös programot, ennek azért van különös jelentősége, mert ma is sok iskola tölti csellengéssel, semmittevéssel a hétvégét. /mti/

na/tr/s -ár hgy

00.16 170583 1215

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

magyarország 1983. - statisztikai zsebkönyv hazánk életéről

1983. május 17. - a statisztikai kiadó vállalat gondozásában magyarország 1983. címmel zsebkönyv jelent meg, amely érdekes éleleji statisztikai adatokat közöl az ország életéről. kitűnik például, hogy budapest után a legnépesebb magyar város miskolc, 210 ezer lakossal. ezt nagyságrendben követi debrecen, szeged, pécs, győr, nyíregyháza, székesfehérvár, kecskemét, szombathely, szolnok, tatabánya és kaposvár. az ország népessége 10 millió 700 ezer, a férfiak aránya 48,4, a nők 51,6 százalék. a nők számbeli fölénye a 65-70 éves életkor között a legnagyobb, a 15 éven felüli, felnőtt lakosság lélekszáma 8 millió 351 ezer, a családok száma pedig 3 millió 28 ezer.

a zsebkönyv megyei adatokat is tartalmaz. tavaly szabolcs-szatmár megyében volt a legmagasabb a születések aránya, ezer lakosra csaknem 15 újszülött jutott, szemben az országos 12,5 ezrelékes átlaggal. a fővárosban alacsonyabb ez a szám, ezer lakosra 10,2 születés jutott. a legnépesebb megye borsod-abauj-zemplén 803 ezer lakossal, a legkevésbé - 238 ezren - nógrádban élnek. az iparban foglalkoztatottak aránya országosan 41 százalék, ennél lényegesen alacsonyabb - 31 százalék - szabolcs-szatmárban, a legmagasabb - 49 százalék - borsod megyében. a főváros után a legtöbb autó baranya megyében van, ezer lakosra 119 személygépkocsi jut. televízió-előfizető a megyék közül szolnokban van a legtöbb, ezer lakos közül 285-nek van tv-je. moziban leggyakrabban a hajdu-bihar megyeiek járnak, legritkábban pedig a pest megyeiek.

a zsebkönyv nemzetközi adatokat is tartalmaz, hazánkon kívül 19 ország népességéről, gazdaságáról. az ezer lakosra jutó születések száma egyebek között ausztriában, belgiumban, angliában, hollandiában, nszk-ban, japánban kisebb, mint hazánkban. a nemzeti jövedelem 1976 és 1981 közötti 3,2 százalékos évi növekedésével magyarország a középmezőnyben foglal helyet. ez a szám ausztriában 3 százalék, belgiumban 2,2 százalék, bulgáriában 5,9 százalék, angliában egy százalék, görögországban 3,7 százalék, az ndk-ban 4,2 százalék, az nszk-ban 2,8 százalék, svédországban egy százalék, japánban 4,7 százalék volt. az ezer lakosra jutó évi 7,2 új lakás építésével ugyancsak közepes helyet foglal el magyarország. /mti/

mg/tr/s hgy

00.17 170583 2310

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

szegedi paprika

1983. május 17. - hazánk híres fűszerpaprika-termő vidékén, a szegedi tájkörzetben mintegy 150 géppel megkezdték a palánták ültetését. a „piros aranyat”, 4.500 hektáron termesztik kétféle technológiával. már kora tavasszal végeztek az ugynevezett helyre-vetéssel, amikor közvetlenül a termőhelyre, a szabadföldbe vetették el a magot. a másik, hagyományos technológia a mostani, a palántázás. ennek ideje mindig május második fele, amikor „elbucsuztak”, a fagyoszentek.

a palántázást a terület 40 százalékán alkalmazzák. azért ragaszkodnak a hagyományos ültetéshez, mert az előnevelt növényekről két-három héttel korábban, már augusztusban szedhetik a piros terméseket. a korai fűszernek pedig jó kereslete van a világpiacra, felárat fizet érte a feldolgozó ipar is.

a régi és az új technológia jól megfér egymás mellett, kiegészítik egymást. a magvetést a nagyüzemi táblákon alkalmazzák, a munkaigényes palántázást pedig a részes művelésre kiadott földeken, valamint a háztáji parcellákon.

a napokban hullott kiadós csapadék kedvezett a palántázóknak, egyelőre nem kell öntözni a frissen kitűzdelte növényeket. /mti/

tób/f/ig sz hgy

00.17 170583 1187

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

„fagyálló”, daruk

1983. május 17. - mínusz 40 celsius fokos hidegben is üzemeltethetők azok a portáldaruk, amelyek új termékként, sorozatban készülnek a magyar hajó- és darugár tiszafüredi gyáregységében. a daruk fagyűrő képessége fontos minőségi követelmény, mert valamennyi a szovjetunió északi részén lévő tengeri kikötőkben végzi majd munkáját. a daruk vasszerkezetét a dunai vasműben gyártott különleges acélfajtából állítják össze speciális hegesztési eljárással, hogy a vázidomok a nagy hidegben se repedezzenek meg. a prototípus, amelyet murmanszkban próbáltak ki, kifogástalanul működött, igazolva a magyar darutervezők elképzeléseit.

az év végéig 47 „fagyálló”, portáldaru hagyja el a tiszafüredi gyárat a masinimport szovjet külkereskedelmi vállalat megrendelésére. /mti/

Laz/kné/ig sz hgy

00.18 170583 0830

-.-

sb0015 4 160 mtib1015

gyógykuráztatás jósvafőn

1983. május 17. - benépesedett az aggteleki karsztvidéken lévő jósvafői „földalatti”, szanatórium, és megkezdődött az ideai gyógykuráztatás.

a borsodi szénbányák szakszervezeti bizottságának kezelésében lévő, természetes sziklaüregben kialakított gyógyhelyen elsőként a dunántúli, köztük a mecseki és a tatabányai szénmedence bányászai, valamint más vállalatok légzőszervi megbetegedésben szenvedő dolgozói kezdték meg a gyógykurát. jugoszláviából is érkeztek vendégek.

naponta ötven gyógyulást kereső tölt el orvosi felügyelet mellett, összesen hat órát a földalatti természetes sziklaüregben kialakított gyógyhelyen. a tapasztalatok szerint a kurán résztvevők mintegy negyven százalékánál gyógyulást, megközelítőleg ötven százalékánál pedig különböző mértékű tüneti javulást figyeltek meg.

a jelenlegi csoporton kívül az idén még öt szervezett bányászcsoporthoz fogadnak a földalatti szanatóriumban, olyan hazai és külföldi vendégeknek is lehetővé teszik a gyógykuráztatást, akik maguk gondoskodnak ellátásukról. /mti/

kör/ig sz hgy

00.18 170583 1095

-.-

sb0016 4 170 mtib1016

avar temető szarvason

1983. május 17. - avar-kori temető került felszínre szarvas határában az állami gazdaság és a más közös ipartelep-építése közben. a földmunkák során fölfedezett temetőben juhász irén, a tessedik sámuel muzeum régésze megkezdte a leletmentést, és eddig 103 kora-, s késő-avar sirt tárt föl. a sírok igen gazdag mellékletűek, vas-, bronz-, ezüst- és aranyozott tárgyak, fűszerszámozott lovak sírjai, fülkesírok, edények kerültek elő. a leletmentés tovább folytatódik, mivel még vagy másfélszáz sír feltárja látszik a legyalult területen. a szarvasi kutatást végző régész tárta föl a közelmúltban vészítő-mágon a csolt-nemzetség monostorát is. /mti/

sam/ke/ig sz hgy

00.19 170583 0707

-.-

sb0017 4 150 mtib1017

aratási gépszemlék

1983. május 17. - a májusi kánikulában, az ország egyik legnagyobb gabontermő vidékén, szolnok megyében is meggyorsult a kalászosok fejlődése, az 50-60 centiméter magasra nőtt száron erőteljesen kalászol az őszi árpa és a buza. a szokatlanul meleg tavasz természet-csalogató hatása egyúttal azt is jelenti, hogy korai aratásra kell felkészülni a mezőgazdasági nagyüzemeknek. a betakarítási terveket ennek megfelelően gyorsított tempóban készítik. a megyében őszi búzát, őszi árpát és a tavaszi árpát, rozsot és zabot együttesen 166 ezer 500 hektárról kell betakarítani. a határszemléken szerzett tapasztalatok szerint a megye gabonaállománya jó és közepes, csupán 4-5 százaléka gyengébb. gyakorlatilag a tavalyhoz képest körülbelül 15 százalékkal jobbak a terméskilátások.

a biztató, jó termés betakarításához ezernél is több kombájn áll rendelkezésre a nagyüzemekben. a meglévő gépparkot eddig 24 új szk-5-ös illetve ndk gyártmányu e-512 és e-516-os típusu arató-cséplő géppel gyarapították. a munka megkezdéséig további 20 kombájnt vásárolnak a gazdaságok, köztük 12 claas dominátort. a tsz-ek és

állami gazdaságok géptelepein a nagy nyári munkákban részt vevő gépek javítását, karbantartását meggyorsították, számolva azzal, hogy a szokottnál legalább két héttel korábban megkezdődhet az aratás. a következő napokban aratási gépszemléket tartanak. /mti/

end/kné/ig sz hgy

00.20 170583 1419

-.-

sb0018 4 160 mtib1018 /közönségszolgálat/

videomozi kaposvárott

1983. május 17. - új színfolttal gazdagodik somogyország „fővárosa”, kaposvár: a közeljövőben videomozi nyílik. a már népszerű mozimúzeum melletti épületet átalakították, s az új épületben helyezik el a moztörténeti dokumentációt. több mint négyezer filmről szóló ismertető-, plakát-, filmkritika-, fotógyűjteményt mutatnak be az érdeklődőknek.

a videomozi részére olyan képmagnót szereztek be, amihez rendszeres lesz a műsorkazetta-ellátás. a mokép és a nemrég megalakult video-iroda segítségével jutnak a kazettákhoz, s itt is olyan műsorrendet alakítanak ki, mint a klubszerűen működő mozimúzeumban: lesznek szórakoztató filmek, és igyekeznek beszerezni olyan kazettákat is, amelyek az oktatást segítik. a videomozi klubszerű foglalkozásait filmesztétikai, filmtörténeti előadások egészítik ki. tervbe vették, hogy a kisebb településeken a képmagnóról vetített filmeket a kis közösségeknek is bemutatják.
/mti/

káp/hné/sz/gw hgy

07.47 170583 0982

-. -

sb0019 4 160 mtib1019 /közönségszolgálat/

bajális

1983. május 17. - az idén is megrendezik a bajai majálist, hagyományos nevén „bajálist”, - a sugovica-parti városban. a május 20-án, pénteken kezdődő háromnapos programban helyet kapott a sport, a művelődés, több könnyű- és komolyzenei koncert, művészeti együttesek bemutatója.

pénteken adorján andrás nemzetközi nagymester játszik sakk-szimultánt a járásbírószágház nagytermében. a tanítóképző főiskolán „játékpárba”, kerül sor rózsza györgy, szilágyi jános és vágó istván vezetésével. ugyanekkor tartják a hagyományos halfőző versenyt a béke téri sétányon. a duna szállóban este megrendezik a bajális bált a rajkó-zenekar közreműködésével. szombaton a gyerekeket várja bőséges program a petőfi szigeten, a sugovicán álló víziszipadon pedig a bajai amatőr művészeti hetek gálaműsorára kerül sor. vasárnap tartják a népművészeti kirakodó vásárt, a

as

hőlégballonos és sárkányrepülő bemutatókat, a motorosok, a horgászok és a hajómodellezők versenyét. a rendezvény idején külön rádióműsort is sugároznak baja környékére a 69,02 mhz-s urh sávon.
/mti/

Lak/sz/gw hgy

07.58 170583 1094

-. -

sb0020 4 130 mtib1020

vizműépítés, csatornázás

1983. május 17. - zalalövő és murakeresztúr után Lovászbán is elkészült a helyi szennyvízcsatorna és a biológiai fokozatu tisztítómu. zala megyében a vízműépítést követően a legfontosabb feladatok közé sorolták a települések csatornázását. környezetvédelmi szempontokból ugyanis ez a legsürgetőbb munka. társulati uton újabb településeken, a zalaegerszegi járás legnagyobb községében, pacsán kezdődött csatornaépítés. ugyancsak társulati uton, három balaton-parti település lakosságának összefogásával épül a szennyvízgyűjtő rendszer balatongyörökön, vonyarcvashegyen és gyenesdiáson. a három település balatongyörökön működő tisztítótelepére gyűjtik össze az ugynevezett szippantott szennyvizet, ahol előkezelés után kerül a tisztítóba. ezzel elejét veszik annak, hogy a szennyvíz élővízbe kerüljön. /mti/

tóa/kné/sz/gw hgy

08.06 170583 0871

as

-. -

sb0021 4 150 mtib1021

gépbontó - hasznos vállalkozás

1983. május 17. - régi, kiselejtezett mezőgazdasági gépek bontására rendezkedett be a celldömölki sághegyalja termelőszövetkezet. az elmúlt évben még csak a saját, valamint a környező közös gazdaságok felvásárolt gépeit szerelték szét, hogy a még használható és felújítható alkatrészeket újra hasznosítsák. most ezt a tevékenységüket az egész megyére kiterjesztették, a tsz-ek értékesítő, beszerző és szolgáltató közös vállalat szombathelyi területi központjával társulva begyűjtik a használt, selejtezett gépeket. a kombájnokból, traktorokból, darukocsikból, gépjárművekből jelentős mennyiségű hasznosítható anyagot, alkatrészt szerelnek ki, s ezeket értékesítik. az olcsón vett alkatrészekkel a gazdaságok számos „kényszerpihenőre”, itélt gépet tudnak ismét termelésbe állítani. a bontótelepeken a gazdaságokon kívül egyre több kistermelő is megfordul, hogy különböző munkagépek vásárlásával könnyítsék a háztáji munkát is. a szövetkezet tízmillió forint árbevételt tervez a bontott alkatrészek eladásából. /mti/

Lér/mmé/sz/gw hgy

08.23 170583 1083

-.-

sb0022 4 130 mtib1023

tűz a tököli dobozüzemben

1983. május 17 - tűz keletkezett hétfőn délután tökölon, a duna mgtsz dobozüzemében. lángra kapott egy 600 négyzetméter alapterületű raktárépület tetőszerkezete, amelyben kartonpapirokat és feldolgozógépeket tároltak. a pest megyei és a budapesti tűzoltók nagy erővel vonultak a tüzhöz. az oltást a katonák is segítették. nehezítette a munkát, hogy a közelben nem volt víz, s azt mintegy 4 kilométerről kellett szállítani. a tűz jelentős anyagi kárt okozott. a keletkezés okát a tűzoltóság és a rendőrség közösen vizsgálja, s tart még a kár pontos felbecsülése is. /mti/

i km/mm/zsu olt

09.28 170583 0630

-.-

sb0023 4 150 mtib1024

határmenti árucseré

1983. május 17. - bőviti a határmenti árucseré-kapcsolatait az észak-dunántúli szövker vállalat, valamint a győri arrabona áruház. a csehszlovákiai, ceske budejovicei prior áruházzal az év végéig 8,5 millió forint értékben cserélnek árut. a csehszlovák áruház magyar élelmiszerekért, kozmetikai cikkekért, ruházati árukért, háztartási edényekért sört, játékokat, fehérneműt, villanyradiátorokat és a kisgazdaságokban használható mezőgazdasági eszközöket szállít. a kölcsönös szállítások már megkezdődtek. egyedül a világhírű budvar sörből 14 ezer palackkal küldenek a megállapodás alapján.

új partnere a győri arrabonának a szlovákiai, tapolcsányi jednota szövetkezet is. ez az áruház is olyan cikket küld győrbe, amelyekkel hiánycikket pótolnak, és bővítik a választékot. a tapolcsányi szövetkezettel több mint 5 millió forint értékben cserélnek árut 1983-ban. /mti/

cser/sza/sz/gw hgy

09.39 170583 0935

-.-

sb0024 4 150 mtib1026

közlemény az indiai kommunista párt küldöttségének látogatásáról

1983. május 17. - az mszmp központi bizottságának meghívására május 9 és 17-e között V. kris_nannak, a központi végrehajtó bizottság tagjának, az országos tanács titkárának vezetésével látogatást tett hazánkban az indiai kommunista párt küldöttsége, amelynek tagja volt prem sagar gupta, a delhi állam pártszervezetének titkára, az országos tanács tagja.

Vnarajana kaljan

a küldöttséget fogadta németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. az indiai vendégekkel várkonyi péter, a központi bizottság titkára folytatott megbeszélést. látogatást tettek a hazafias népfront országos tanácsának titkárságán, az országos béketanácsnál, a szakszervezetek országos tanácsában, a külügyi intézetben és békés megyében.

a szívélyes, elvtársi légkörű megbeszéléseken átfogó eszmecserét folytattak a nemzetközi élet fontosabb kérdéseiről, a kommunista mozgalom helyzetéről, tájékoztatták egymást pártjaik hazai és nemzetközi törekvéseiről. az mszmp képviselői kifejezték a magyar

as

kommunisták szolidaritását az indiai kommunisták küzdelmével, amelyet az indiai nép életkörülményeinek javításáért, társadalmi, kulturális felemelkedéséért, india függetlenségének, a térség békéjének és biztonságának megszilárdításáért folytatnak. mindkét párt képviselői hangsúlyozták, hogy a jövőben is elősegítik a népek javát szolgáló sokoldalú kapcsolatok erősítését a magyar népköztársaság és az indiai köztársaság között.

x x x

az indiai pártküldöttség kedden elutazott budapestről. a vendégeket nagy gábor, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. /mti/

mm/gw olt

09.50 170583 1713

--

sb0025 4 160 mtib1027

dénes istván kapta az idén a komor vilmos emléklakettet

1983. május 17.- dénes istván, az operaház fiatal korrepetitor-karmestere kapta az idén a komor vilmos emléklakettet, amelyet mihály andrás igazgató adott át kedden az operaház üzemházában.

komor vilmos kossuth-dijas, érdemes művész karmesterre emlékezve - leánya, komor ágnes hárfaművész kezdeményezésére - az operaház 1977-ben emléklakettet alapított. a kitüntetést évente egyszer, a művész születésnapja alkalmából adják át a dalszínház azon fiatal zenekari művészeinek, korrepetitorának vagy karmesterének, aki művészi munkája és emberi magatartása alapján erre a leginkább érdemes. az elismerő érmet - borsos miklós szobrászművész alkotását - először 1978-ban ítelték oda. eddig öten kapták meg a plakettet: tamás istván, lukács pál, elek tihamér és zempléni tamás zenekari művészek, valamint kovács jános karmester.

dénes istván a főiskola elvégzése után került az operaházhoz, amelynek 1977 óta a tagja. az 1978-79-es évadban vezényelt először: janacek a ravasz rókácska című operáját dirigálta, majd a traviatát, a porgy és besst, valamint a carment. /mti/

dal/ka

09.56 170583 1158

--

sb0026 4 150 mtib1028

nyári tv-lottó nyerőszámok

1983. május 17. - a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott nyári tv-lottósorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

6, 35, 38, 49, 87

/mti/

pá/gw olt

10.51 170583 0263

--

sb0027 4 150 mtib1031

átadták a bnv díjait

1983. május 17. - az idén 11 terméket jutalmaztak az 1983. budapesti nemzetközi vásár nagydíjával, 45 gyártmányt pedig bnv-díjjal tüntettek ki. a díjakat kedden a kőbányai vásárközpontban kelemen lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese adta át. kelemen lajos arról szólt, hogy a hazai vállalatok számára a múlt esztendő nehezebbnek bizonyult, mint a megelőző évek. elsősorban azok a vállalatok tudták megőrizni, növelni jövedelmezőségüket, bővíteni exportjukat, amelyek igazodva a külpiaci igényekhez korszerűsítették termékszerkezetüket, és jelentősen javították gyártmányaik versenyképességét. az ipar egyes ágaiban biztató fejlődés tapasztalható, mind több vállalati kezdeményezés születik a termékszerkezet korszerűsítésére. emellett a vállalatok nagy súlyt helyeznek a takarékosabb anyag- és energiafelhasználásra és az import helyettesítésére. a legsikeresebb vállalati kezdeményezések eredményei azok a termékek, amelyek most elnyerték a bnv díjait.

a budapesti nemzetközi vásáron az idén ismét vizsgáznak a hazai vállalatok legnívósabb termékei. a szakemberek és a látogatók felmérhetik a belföldi termékek versenyképességét, megismerhetik a nemzetközi és a hazai piac értékitéletét - mondotta a fővárosi tanács elnökhelyettese.

/a bnv nagydíjas termékeinek listáját a mai mtib1001 sz. hírünkben ismertettük, annak e m b a r g ó j á t feloldjuk./ /mti/

pf/zsu/sl/gw olt

10.56 170583 1434

--

sb0028 4 180 mtib1033

üzemi baleset

1983. május 17. - a metallovémia ^{ch} vállalat ^{vállalat} xxii., harangozó utca 2. szám alatti telepén bontási munkák végzése közben egy téglafal rádőlt kun márton 57 éves segéd munkás, mátramindszenti lakosra, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával eljárást indított. /mti/

pá/gw olt

11.13 170583 0313

--

sb0029 4 180 mtib1034

halálos balesetek

1983. május 17. - nógrád megyében, órhalom külterületén egy utkanyarban tóth mihály 46 éves segéd munkás, csitári lakos mikrobusszal az árokba borult. tóth a helyszínen meghalt, két utasa pedig súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint tóth nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

bugyi külterületén egy tehergépkocsi halálra gázolta a négyéves sós imrét. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyermek féktávolságon belül a tehergépkocsi elé lépett.

kőtelek /szolnok megye/ határában ulviczki andrás 49 éves téleszttag, helyi lakos fürdés közben a jászszági főcsatornába fulladt. a rendőrség a vizsgálatot megkezdte.

cibakházi lakásuk udvarán andracsek norbert 2 éves gyermek játszás közben a víztárolóba csuszott, és a vízbe fulladt. a rendőrség a felelősség megállapítására a vizsgálatot megkezdte.

/mti/

pá/er olt

11.16 170583 0899

--

sb0030 4 150 mtib1035

a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának ülése

1983. május 17. - kedden balatonszemesen megkezdődött a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának 40. ülése. a tanácskozáson a kgst-országok küldöttségei, valamint a kgst és jugoszlávia közötti egyezmény alapján a jugoszláv delegáció és megfigyelőként a jemeni népi demokratikus köztársaság képviselői vesznek részt.

az ülést rumen bojadzsiev, a bolgár nemzeti agrár ipari tanácsa elnökének első helyettese, az ülés elnöke nyitotta meg, majd váncsa jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter a kormány nevében üdvözölte az ülés résztvevőit. méltatta a kgst keretében végzett sokoldalú tevékenység jelentőségét és hangsúlyozta: a jövőben is az olyan együttműködési témákra kell összpontosítani, amelyek eredményei kézzel foghatók, sorozatban gyártott gépekben, berendezésekben és új technológiákban realizálódnak. ezért is lényeges, hogy az ülésen számos ilyen témát vitatnak meg a küldöttségek. váncsa jenő végül rámutatott: az állandó bizottság munkája nyomán tovább mélyülhet a szakosodás és a kooperáció, s gyorsulhat a tudományos eredmények gyakorlati bevezetése.

Fezövetség központi

a bizottság ülésén megvitatják a kgst végrehajtó bizottságának határozataiból adódó élelmiszeripari feladatokat. a bizottság megvizsgálja a mezőgazdasági és élelmiszeripari hosszú távú együttműködési célprogram és a célprogram alapján megkötött, a hus- és konzervipari technológia és technika korszerűsítésére vonatkozó egyezmények megvalósításának menetét. a delegációk vezetői konzultációt tartanak az élenjáró műszaki-tudományos eredmények és termelési tapasztalatok elterjesztésének és vállalati bevezetésének módszereiről, valamint az adott területen folytatott együttműködés kiszélesítésének lehetőségeiről.

az ülésen egyebek között még az élelmiszerek tápértékének növeléséről, a csomagolás korszerűsítéséről és új élelmiszerek gyártásáról is tanácskoznak. /mti/

jf/pá/sl/zsu olt

11.17 170583 1957

as

--

bel

- 24 -

1983.05.17.

sb0031 1 160 mtib1036

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0031 mtib1027 sz. /dénes istván kapta .../ hírünk
2. bek. alulról 2. sorában a név helyesen:

... tamás istván, lukács péter, elek tihamér ...

/mti/
er olt

11.37 170583 0251

-. -

sb0032 4 150 mtib1037

távközlési világnap

1983. május 17. - május 17-én a világ postái immár 15. alkalommal tartottak távközlési világnapot. a nemzetközi távközlési egyesület minden évben egy-egy fontos teendőre hívja fel a figyelmet, amely elősegíti, hogy a távközlő rendszert minél hatékonyabban a társadalom szolgálatába állítsák. az ez évi jelmonddal - „egy világ - egy hálózat, - azt kívánják hangsúlyozni, hogy az egyes országoknak a legnagyobb figyelmet a legalapvetőbb telefonszolgáltatásokra célszerű fordítaniuk, elősegítve a kapcsolatot a világ államai között.

a postamuzeumban kedden megtartott emlékülésen részt vettek a hírközlésben érdekelt intézmények, vállalatok képviselői. tóth illés, a posta vezérigazgatója beszédében elmondta: az ensz az 1983-as évet a hírközlés világévének nyilvánította, melynek fő célkitűzése, hogy az országok vizsgálják és elemezzék hírközlésük helyzetét, s tegyenek meg mindent ennek fejlesztésére. a magyar posta a korábbiaknál is jobban törekszik a magyarországi telefonhálózat mennyiségi és minőségi fejlesztésére. a hálózat fejlettsége jelentősen elmarad az igényektől. a meglévő hálózat gyors rekonstrukcióra szorul, szükség van a vidéki központok fokozott automatizálására is. már évekkal ezelőtt kiderült, hogy a telefonhálózat és az egész hírközlési infrastruktúra mai fejletlensége egyre inkább a gazdasági és társadalmi élet fejlődésének gátjává válik.

ds

bel

- 25 -

1983.05.17.

a posta vezérigazgatója elmondta, hogy több tanácskozáson, rendezvényen tekintik át a hazai távközlés helyzetét. kiemelkedő jelentőségű volt a magyar tudományos akadémián a közelmúltban tartott előadássorozat, s fontos esemény lesz a július 30 és augusztus 6 között megrendezendő eszperantó világkongresszus, mely kiemelten foglalkozik a hírközlés problémáival is.

az emlékülésen hirdették ki a nemzetközi távközlési egyesület - „az ifjúság az elektronika korában,„ című - ifjúsági fotó- és rajzpályázatának hazai eredményét, és átadták a győzteseknek a díjakat. ugyancsak kedden a postamuzeumban november 21-ig nyitvatartó hírközléstörténeti kiállítás nyílt, amelyen a hírközlés különböző ágazatainak történetét különféle tárgyakon, dokumentumokon mutatják be. először állítják ki a muzeumban az ürtávközlést képviselő berendezéseket és maketteket. /mti/

t ni/mm/sl/zsu olt
11.57 170583 2303

-. -

sb0033 4 170 mtib1038

a kámoni arborétum napja - emlékezés chernel istvánra

1983. május 17. - a vas megyei környezet- és természetvédelmi napok keretében kedden rendezték meg a kámoni arborétum napját. a szombathely határában lévő huszonhét hektáros arborétum területén az első diszfákat az 1860-as években telepítették. 1950 óta természetvédelmi terület, s az itt található fafajok száma már több mint harmincezer. fő kutatási feladata: egzóták meghonosítása, magtermő ültevények létesítése és fenyőnemesítés.

az ünnepségen megkoszorúzták az arborétum alapítója, a tudós dendrológus, dr. saághy istván emlékművét. ezután a szakemberek bemutatták a fenyő fajta-fenntartó telepet, melynek célja a hazánk éghajlata alatt természetből összes fenyőfajta begyűjtése, fenntartása és szaporítása.

kőszegen ugyanezen a napon chernel istvánra, a madártan nagyhirű tudósára emlékeztek. a város üzemeinek chernel istván nevét viselő szocialista brigádjai, a városi tanács és a népfront vezetői, valamint a természetbarátok megkoszorúzták a kiváló tudós sírját és emlékművét. a királyvölgyi sétányon ebből az alkalomból avatták fel a madárismereti ösvényt, amelyen figyelemfelkeltő táblákat helyeztek el. ezek a környéken fellelhető hasznos madarakról, védett állatokról adnak tájékoztatást. /mti/

Lér/mmé/st/zsu olt
12.04 170583 1311

ds

-. -

sb0034 4 130 mtib1039

magyar-Lengyel barátsági napok

1983. május 17. - magyar-Lengyel barátsági napok kezdődtek kedden Győr-sopron megyében. erre az alkalomra testvérterületi küldöttség érkezett a megyébe a lengyelországi konini vajdaságból. győrt a József Attila művelődési házban kiállítás nyílt a konini vajdaság fafaragóinak alkotásaiból, s ugyanitt műsort adott a konini néptáncgyűttees. /mti/

cser/sza/st/zsu olt
12.06 170583 0416

--

sb0035 4 130 mtib1040

gasztroenterológiai kongresszus keszthelyen

1983. május 17. - keszthelyen, a városi színházban kedden megkezdődött a magyar gasztroenterológiai társaság 25., jubileumi kongresszusa. a négynapos tanácskozáson az emésztőszervi betegségek felismerésével, gyógyításával foglalkozó több mint 300 hazai belgyógyász szakemberen kívül jugoszláv, kubai, lengyel, ndk-, illetve nszk-beli, román, olasz és szovjet orvoskutatók is résztvesznek.

a kongresszus első napjának fő témája a gyomor- és bélcsatorna-betegségek sebészeti beavatkozásokkal való gyógyítása volt. szerdán a tápcsatorna diagnosztikájáról és terápiájának fejlődésével, új útjaival foglalkoznak a résztvevők. csütörtökön hangzik el a hagyományos hetényi géza emlékelőadás, majd tudományos díjakat adnak ki, délután pedig a gyomor- és bélvérzések felismerésének és kezelésének új eljárásairól tanácskoznak. a pénteki zárónapon az ugynevezett poszteres szekció keretében táblák, táblázatok, fénykép- és röntgenfelvételek segítségével mintegy száz résztvevő számol be kutatásairól.

a tanácskozás ideje alatt kiállításon mutatják be a hazai és külföldi gasztroenterológiai műszereket és gyógyszereket a keszthelyi színház előcsarnokában. /mti/

tas/kné/st/zsu olt
12.10 170583 1243

As

--

sb0036 4 160 mtib1042 /felhasználható 16 órától!/
szentgotthárd 800 éve - kiállítás

1983. május 17. - helytörténeti kiállítás nyílt kedden az alapításának 800. évfordulóját idén ünneplő szentgotthárdon. a nagyközségi tanács épületében bemutatott félezer tárgy és dokumentum felidézti a település és a vonzaskörzetéhez tartozó csaknem harminc község elmúlt évszázadait.

szentgotthárd és a környező falvak létrejötté a ciszterci apátságához fűződik, amelyet iii. béla király alapított. a rend a xv. század végéig birtokolta a mezővárossá fejlődő szentgotthárdot. a kiállítás a középkortól napjainkig követi végig a fejlődést oklevelek, térképek, levelek bemutatásával, majd korunkhoz közeledve egyre több tárgyi emlékekkel is. /mti/

kre/mné/st/zsu olt
12.13 170583 0720

--

sb0037 4 150 mtib1043

idénykezdet a konzerviparban

1983. május 17. - felkészült a konzervipar a gyártási szezonra. üzemi mezőgazdasági partnereikkel jó előre megkötötték szerződéseiket, amely szerint az elmúlt évvel megközelítően azonos mennyiség, összességében mintegy 830 ezer tommá termék átvételében állapodtak meg. a tizenhat konzervgyárban javítják, felújítják a gépeket, hogy az indulásnál a legkedvezőbb feltételek között fogadhassák az új termést.

az idény a zöldborsóval indul, május 25-e körül érkeznek a gyárakba az első szállítmányok, e növény termesztése fokozott gondosságot igényel, a termelőknek mégis kifizetődő; nem csak jól jövedelmez, hanem - koraiérésére való tekintettel - földje másodvetéssel kétszeresen hasznosítható. az elmúlt évben a tavaszi kedvezőtlen időjárás miatt kevesebb termést, az idén azonban várhatóan a leszerződött 73-74 ezer tommát átvehetik a gyárak. a zöldborsót a zöldbab követi, majd a feldolgozási menetrend szerint a zöldpaprika, az uborka és a paradicsom következik.

a gyárak és a mezőgazdasági partnerek között erősödik a kapcsolat. az érdekek egyeztetésével a termelő biztos átvevőre talál, az üzem pedig megfelelő nyersanyaghoz jut. a közös munka eredményét fokozza például a debreceni konzervgyár és a kite által

As

kidolgozott új zöldborsó termesztési rendszer, amely a hagyományosnál nagyobb termést biztosít. az ipar és a mezőgazdaság együttműködésének új formája: a kalocsai fűszerpaprika- és konzervipari vállalat próbaként a kalocsai agráripari egyesülés üzemegységeként tevékenykedik. ily módon a termesztéstől az értékesítésig a fűszerpaprika-előállítás valamennyi munkafázisa egy kézben van. a termelés, illetve az export kockázata is megoszlik a termelő és az üzem között.

a gyümölcsösökben az elmúlt években végrehajtott telepítések eredményeként az idén több meggyhez juthatnak a feldolgozók. ezzel számolva a szigetvári konzervgyár megbizta a pécsi sopianae gépgyárat meggymagozó-vonal kifejlesztésére, a szezon már ezzel az új géppel kezdik. miután a magozott meggy keresett termék a külfiacon, a gép beruházási költségei várhatóan hamar megtérülnek. ugyancsak szigetvári újdonság, hogy almasüritmény előállítására is berendezkednek.

a konzervipari közös vállalat a gyárak felkérésére kutatási-fejlesztési együttműködési megállapodást kötött a sopianae gépgyárral automata záróberendezés gyártására, ezekre csaknem valamennyi üzemben szükség van. /mti/

kg/mi/er jf olt

12.15 170583 2453

-. -

sb0038 4 180 mtib1045 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. május 17. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. május 17-én 12.00 órakor:

meleg idő sok napsütéssel

közép-európa és a kelet-európai alföld fölé napokkal ezelőtt igen meleg, száraz levegő érkezett. a meleg levegő egy része tovább áramlik a skandináv-félsziget fölé és már ott is szokatlanul meleg időjárást okoz. a kárpát-medencét a keddre virradó éjszaka egy néhány fokos lehülést és szórványos zivatarokat okozó gyenge hideg front érte el. a front mozgása során jelentősen gyengült, kedd délelőtt már csak szakadozott felhőzet volt még.

✍

hétfőn magyarországon igen meleg, száraz idő volt. a dunántul felett időnként megnövekedett a felhőzet, emiatt ott a legmagasabb nappali hőmérséklet csak 27-30, másutt még 30-35 fok között alakult. napközben eső sehol sem volt. éjszaka a már említett gyenge hidegfront hatására a pécs-siófok-komárom vonal mentén, kb. 20-40 km szélességben többfelé eső, zápor és zivatar. a lehullott csapadék mennyisége általában 3 mm alatt maradt, csupán tatabányán érte el a 9 mm-t. kedd reggelre 12-20 fokig csökkent a hőmérséklet. reggel 7 óra előtt északkeleten is volt néhány helyen gyenge záporosó. délelőtt változóan felhős, kissé szeles idő volt. 11 óráig esőt sehonnán sem jelentettek. a hőmérséklet ebben az időpontban 22-27 fok között volt.

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 27,6 fok volt, a százéves átlagnál 10,9 fokkal magasabb.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1014 mbár, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

általában kevés lesz a felhő. csupán holnap délután lehet számottevő gomolyfelhőzet, de eső nem valószínű. a ma még többfelé élénk, délies szél mérséklődik. a hőmérséklet hajnalban: 13, 18 szerdán délután pedig 26 és 31 fok között alakul.

előrejelzés budapestre szerda reggelig:

kevés lesz a felhő és eső sem várható. az időnként élénk déli szél estére mérséklődik. a hőmérséklet 21 órakor: 23, szerdán hajnalban: 15 fok körül lesz. a duna vízállása budapestnél: 375 cm, a víz hőmérséklete 16.8 fok. /mti/

zsu/gw

13.03 170583 2307

✍

-. -

sb0039 4 180 mtib1046 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. május 17. - utépités miatt május 18-án, szerdán reggel 6 órakor lezárják a kőbányai kápolna teret. az utlezárás idején az autósok a zalka máté tér felé /az óhegy utcából/ a kőér utca - gergely utca - kápolna utca - zalka máté tér utvonalon haladhatnak, illetve a kőér utca - harmat utca - kőrösi csoma ut - zalka máté tér felé kerülhetnek el a lezárt utszakaszt.

a flórián téri építkezések miatt teljes szélességében lezárják a iii. kerületben a szőlő utcát a vörösvári ut és a kiscelli utca között. az utlezárás május 18-tól, szerdától péntekig tart.

május 18-án, szerdán reggel 7 órától délután 3 óráig vágányszabályozás és a burkolat végleges helyreállítása miatt teljes szélességében lezárják kispesten, az ady endre uton a budapest-lajosmizse vasutvonal kereszteződésében levő vasuti átjárót. ez idő alatt az autósok a vöröscsillag utca - vörös hadsereg utja - hengerson utcai terelőutvonalon közlekedhetnek.

x x x

a budapesti nemzetközi vásárral kapcsolatos közlekedési hírek: május 18. és 26. között a 100-as jelzésű autóbuszok az utazási igényeknek megfelelően az örs vezér tértől gyakrabban közlekednek a tavaszi bny területére. a 29-es villamosok a józsef körutól a vásár bejáratáig közlekednek. az első szerelvény, reggel 7 órakor, a józsef körutóról, az utolsó, este 8 órakor, a vásár főbejáratától indul. a 29y jelzésű villamosok csak 21-22-én, szombaton és vasárnap szállítják az utasokat. a baross térről reggel 9-kor indul az első szerelvény, az utolsót a vásár főbejáratától este 7 órakor indítják.

a vásár területén a mikro-szerelvények délelőtt 10 és délután 6 óra között közlekednek. a viteldij 8 forint, a gyermekeknek - kétéves korig - díjtalan. /mti/

an/ag/gw ie

13.44 170583 1777

.-.

sb0040 4 160 mtib1047 /közönségszolgálat/

vendéggjáték az egyetemi színpadon

1983. május 17. - a nagyváradi állami színház magyar tagozatának társulata tamási áron ősvigasztalás című drámai költeményével vendégszerepel az egyetemi színpadon május 22-én és 23-án. /mti/

mm/dal/ag/gw ie

13.45 170583 0261

.-.

sb0041 4 160 mtib1048 /közönségszolgálat/

gálaest az idősekért

1983. május 17. - a xiii. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, a városrész népfrent-bizottsága, valamint a magyar szinkör nagyszabású gálaestet rendez május 25-én este 8 órakor a vasas sport klub fáy utcai csarnokában.

a műsorban neves művészek lépnek fel: bencze ferenc, bessenyei ferenc, galambos erzsi, haumann péter, hernádi judit, huszti péter, jobba gabi, keres emil, kern andrás, medveczky ilona, mensáros lászló, oszter sándor, pécsi ildikó, piros ildikó, ruttkai éva, sáfár anikó, sunyovszky szilvia, szombathy gyula és verebes istván, valamint jákó vera, berki lászló cigányzenekara és a délibáb táncegyüttes szórakoztatja. lesz divatbemutató, s a kerület közgazdasági szakközépiskolájának leánykara és az uttörőház táncsoportja is bemutatkozik.

a művészek az est bevételét az angyalföldön épülő öregek napközi otthonának létesítésére ajánlották fel. /mti/

i ri/mm/ár/gw ie

13.48 170583 0938

.-.

sb0042 4 130 mtib1049

mozgó terhesgondozó - tanácskozás gyulán

1983. május 17. - fél éve mozgó terhesgondozó juttatja el a gyulai járás falvaiba a leendő kismamák vizsgálataihoz a szakorvosokat és a korszerű műszereket. erről számoltak be a magyar nőorvos társaság dél-magyarországi csoportjának kedden, gyulán megtartott vándorgyűlésén. a robur autóbuszból átalakított mozgó terhesgondozó havonta háromszor jut el egy-egy faluba, s a három szakorvos /szülész, belgyógyász, gyermekgyógyász/ a várandós asszonyok lakóhelyén végzi a gondozást.

a mozgó ellátás a gyógyászat más területein már ismert. a szülészeten-nőgyógyászatban hasonló megoldás baranyában van, de ott a terhes nőket beutazzatják a jól felszerelt központba. a gyulaiak kísérlete több szempontból is figyelemre méltó. megkimélik az utazástól a falvakban élő terhes asszonyokat, s gazdaságosságát mutatja, hogy az utazási költségek elmaradásával a kétszáz ezer forintos beruházás márig megtérült. ősztől a mezőkovácsházi járásra is kiterjesztik e módszert, s azt tervezik, hogy a megye másik négy járásában is hasonló módon oldják meg a falvakban, tanyákon élő terhes nők gondozását. /mti/

sam/ke/er st ie

13.54 170583 1170

-.-

sb0043 4 150 mtib1051

kgst környezetvédelmi tanácskozás győrött

1983. május 17. - a kgst környezetvédelmi tanács nyolcadik szakértői értekezlete kedden kezdődött meg győrött. a négy napos tanácskozáson a belsőégésű motorok levegőszennyezésével kapcsolatos kérdéseket vitatják meg, meghatározzák az 1986-tól 1990-ig terjedő időszak főbb kutatási irányait és az együttműködés területeit.

a téma fontosságát mutatja, hogy budapesten például évente 110-140 ezer tonna szénmonoxid kerül a város levegőjébe, s ennek 60 százaléka a gépjárművek kipufogógázából származik. a nyolc éve működő területi tevékenységének célja, hogy két és többoldalu együttműködés keretében kialakítsák az egységes mérési módszereket, a levegőszennyezés csökkentését szolgáló korszerű berendezéseket fejlesszenek ki. a téma vezetője magyar részről a közlekedéstudományi intézet. a szovjet kutatóintézetekkel együttműködve a dízel motorok füst kibocsátását mérő speciális

műszert terveztek, melyet az mmg automatika művekben gyártanak, s a mostani tanácskozáson megvitatják azt az ajánlási tervezetet, amely valamennyi kgst ország számára javasolja széleskörű alkalmazását.

ugyancsak kétoldalu együttműködés keretében készítette a szovjet fél az ikarusz autóbuszok számára egy ugynevezett semlegesítő berendezést, amely a kipufogó dob helyére erősítve tökéletesen elégeti a kipufogó gázokat. az alkalmazásával kapcsolatos kísérletek folyamatban vannak, s a mostani tanácskozáson a szakemberek már beszámolnak az üzemeléssel kapcsolatos tapasztalataikról. /mti/

mzs/sza/st/zsu ie
14.00 170583 1552

-.-

sb0044 4 150 mtib1052

a szovjetunió a bnv-n - sajtótájékoztató

1983. május 17. - a tavaszi budapesti nemzetközi vásáron a szovjetunió 16 össz-szövetségi külkereskedelmi egyesülése mintegy 100 vállalat termékeit mutatja be - tájékoztatták az újságírókat kedden a szovjet kiállítás szervezői a kőbányai vásárvárosban.

elmondották, hogy termékeiket négy ágazati pavilonban több mint 2000 négyzetméternyi területen állítják ki. a szovjet ipar legkorszerűbb gyártmányait hozták el a vásárra, elsősorban szerszámgépeket, autókat, villamosági eszközöket, különféle műszereket, elektronikus számítógépeket.

az idén a kiállítók nagy figyelmet szentelnek a szovjet szerszámgépgyártás bemutatásának. a sajtótájékoztatón vaszilij georgijevics szkrjabin szovjet miniszterhelyettes beszámolt arról, hogy az idei bnv-n a szerszámgépek igen széles választékát mutatják be, többek között kiállítanak programvezérlő-rendszerrel ellátott csavarmenetvágó esztergát, koordináta furómaróművet és különféle robotokat is. szölt arról, hogy a szovjet-magyar gépipari együttműködés már évek óta az átlagnál gyorsabban fejlődik. a szovjetunió évente több mint ezer gépet exportál magyarországra. bővült a kooperációk száma is. legutóbb a szerszámgépipari művek az olaszai szerszámgépgyárral állapodott meg közös fejlesztési központ létrehozásáról. a szovjet miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy az együttműködés elsősorban úgy fejleszthető tovább, ha a két ország vállalatai között szoros és közvetlen kapcsolatok alakulnak ki. ehhez jó feltételeket teremt az idei tavaszi nemzetközi vásár is.

szerszámgépipari és szerszámipari

a bnv-n a két ország más iparágakban kialakított együttműködésének eredményeit is bemutatják. többek között olyan elektronikus számítógépeket, amelyek gyártásához magyar alkatrészeket, részegységeket használtak fel. az autógyártásban jelenleg négy szakosítási és kooperációs megállapodás keretében működnek együtt a két ország vállalatai. ennek eredményeként a magyar-szovjet áruforgalom 12 százalékát az autóiipari termékek cseréje adja. a bnv-n most különböző típusu kamaz és zil teherautókat, nagyteljesítményű dömpert mutatnak be a szovjet partnerek. /mti/

pf/pá/s sl ie

14.19 170583 2191

--

sb0045 4 130 mtib1053

a hazafias népfront elismerő oklevele nógrád megyének - megyei tanácsülés salgótarjánban

1983. május 17. - a nógrád megyei tanács a lakosság társadalmi munkában elért eredményeiért elnyerte a hazafias népfront országos tanácsának elismerő oklevelét, amelynek ünnepélyes átadására salgótarjánban, a testület keddi ülésén került sor.

a tanács ülésén megtárgyalták a tavalyi fejlesztési terv és költségvetés teljesítéséről szóló beszámolót. a vitában felszóltak hetényi istván pénzügyminiszter is. ezt követően bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke méltatta a nógrád megyében évek óta növekvő településfejlesztési társadalmi munkateljesítményt. ennek egyik jele, hogy a salgótarján már háromszor nyerte el a népfront nemzeti zászlaját, nógrádmegyert pedig oklevéllel tüntették ki. a lakosság azonosulása az országos és megyei településfejlesztési célkitűzésekkel 1982-ben több mint négyszázmillió forint értékű társadalmi munkában öltött testet, amivel nógrád viszonylag kis lélekszáma ellenére a megyék sorrendjében szólnok mögött a második helyre került, s kimagasló teljesítményével kiérdemelte a hazafias népfront elismerő oklevelét - mondotta bencsik istván, majd átadta az oklevelet devcsics miklós megyei tanácselnöknek és marcziák istván megyei népfront-titkárnak. /mti/

csiz/mfné/s ie

14.27 170583 1341

cs

--

sb0046 4 160 mtib1054

végső bucsu fábián zoltántól

1983. május 17. - pályatársai, a kulturális és a politikai élet képviselői, tisztelői, barátai, családtagjai mély részvétellel kísérték utolsó útjára kedden a farkasréti temetőben fábián zoltán józsef attila- és szot-díjas író, a hazafias népfront országos tanácsának tagját, az olvasó népért mozgalom munkabizottságának elnökét, aki baleset következtében, 57 éves korában hunyt el.

az írószövetség, az írók képviseletében ravatalánál csak gyula, a szövetség titkára bucsuzott fábián zoltántól. emlékeztetett arra, hogy fábián zoltán mindig kész volt a jónak és szépnek a szolgálatára, lelkiismerete szerint cselekedett a rossz ellen, a jó védelmében. „a legáldozatosabb mindenese volt az irodalmi közéletnek, az irodalmat, az írókat szolgálta az olvasók köreiből is, a közművelődésben. művei bizonyítják, hogy jó reményekkel foghatott tollat, amikor tehette. úgy tervezte, ezután írja majd meg mindazt, amire eddig nem futotta idejéből és erejéből. hiányát érzi az egész magyar irodalom.

molnár zoltán író a hazafias népfront és a barátok nevében idézte fábián zoltánnak, a közért mindig cselekedni kész, a közért élő írónak az alakját.

varga csaba író, szociográfus, a fiatal írónemzedék nevében mondott köszönetet a biztató szavakért pályára indításáért.

fábián zoltán sirját elborították a kegyelet koszorúi. /mti/

t km/tr/ag/zsu ie

14.29 170583 1418

cs

--

sb0047 4 150 mtib1055

malév kedvezmény diákoknak

1983. május 17. - ez év június 1-től új szolgáltatást nyújt a malév 16-26 év közötti fiatal utasainak - jelentették be a vállalat képviselői kedden a nyári szállóban tartott tájékoztatójukon. elmondták, hogy diák stand by elnevezéssel kedvezményes utazásra válhatnak jegyet az indulás előtt két órával a ferihegyi repülőtéren. a fiatalok egyirányban vagy oda-vissza utra vehetik igénybe a szolgáltatást, amelynek ára átlagban alig egynegyede a teljesáru menetjegynek. ez évben 15 tőkés ország városába juthatnak el ilyen jeggyel a magyar fiatalok. a szocialista országok városaira azért nem terjesztették ki a stand by-t, mivel ide már jelenleg is 90 százalékkal olcsóbb a menetjegy, mint az ugyanolyan távolságra lévő nyugati városokba.

az új szolgáltatással kapcsolatos kérdésekre a malév budapesti irodáiban válaszolnak. /mti/

ni/pá/sl/zsu ie
14.31 170583 0913

-.-

sb0048 4 180 mtib1056 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. május 17. - az európai nagyvárosok szerdára várható legmagasabb hőmérséklete:

párizs	16 fok
london	15 fok
oslo	16 fok
stockholm	21 fok
helsinki	26 fok
berlin	21 fok
varsó	31 fok
leningrád	25 fok
moszkva	27 fok
kijev	31 fok
prága	28 fok
bécs	29 fok

4

róma	24 fok
madrid	18 fok
belgrád	31 fok
bukarest	29 fok
szófia	28 fok
athén	27 fok

/mti/
an/er ie

14.40 170583 0571

-.-

sb0049 4 150 mtib1057

ndk gyártmányu lámpák bemutatója

1983. május 17. - kedden, a konsumex külkereskedelmi vállalat bemutatótermében speciális ndk gyártmányu lámpákat, nagyteljesítményű világítástechnikai eszközöket bemutató kiállítás nyílt. a rendezvényen a narva kombinát termékeivel ismertetik meg a hazai szakembereket. az ndk-beli vállalat ipari és középületekhez, valamint lakásokhoz egyaránt gyárt lámpatesteket. emellett a kombinát világítástechnikai terveket is készít, sportlétesítmények, utak és terek megvilágításához. mivel magyarországon elsősorban széria lámpatestek készülnek, a kiállítás megrendezésével a ravill kereskedelmi vállalat a hazai felhasználókat az ndk-ból beszerezhető egyedi speciális világító berendezésekkel ismerteti meg. /mti/

pf/mm/sl/zsu ie
14.41 170583 0772

4

-.-

sb0050 4 180 mtib1058 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. május 17. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása csütörtök reggelig:
ausztria:

főként a délutáni órákban kissé megnövekszik a felhőzet, helyi záporok előfordulhatnak. a hőmérséklet szerdán kora délután 26, 31, csütörtökön hajnalban 11, 16 fok lesz.

csehszlovákia:

általában kevés felhő, száraz idő várható. a hőmérséklet szerdán kora délután 27 és 32, csütörtökön hajnalban 13 és 18 fok között várható.

szovjetunió:

napos, száraz, meleg idő. a hőmérséklet szerdán kora délután 27-32, csütörtökön hajnalban 13-18 fok körül alakul.

románia:

napos, száraz, meleg idő. a hőmérséklet szerdán kora délután 27 és 32, csütörtökön hajnalban 13 és 18 fok között várható.

jugoszlávia:

általában kevés felhő, száraz idő várható. a hőmérséklet szerdán kora délután 27-32, csütörtökön hajnalban 13-18 fok körül alakul.

/mti/
an/er ie

14.42 170583 1028

--

sb0051 4 150 mtib1059

csapágy-szabványosítási kgst-ülés debrecenben

1983. május 17. - a kgst csapágyipari együttműködés szabványosítási munkacsoportja május 17. és 25. között debrecenben tartja ülését. a magyar gördülőcsapágy műveknél kedden megkezdődött tanácskozáson bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió küldöttsége mellett résztvesz a kgst szabványosítási intézetének és a csapágyipari együttműködés titkárságának delegációja is. az ülés kiemelt témája a gördülőcsapágyak főbb méreteinek, szerelési és éltompítási rendszereinek egységesítése. a jelenlegi éltompítási rendszerek korszerűsítése ugyanis fokozza a csapágyak beépítési biztonságát és növeli a csereszabotosság lehetőségét. ez a korszerűsítési folyamat a piaci igények jobb kielégítését is szolgálja, mert nagyobb lehetőséget biztosít a különféle csapágykonstrukciók kialakítására.

a csapágy-szabványosítási kgst-ülés május 25-én a jegyzőkönyvek aláírásával fejezi be munkáját debrecenben. /mti/

tár/éva/s st ie

14.47 170583 1042

--

sb0052 4 160 mtib1060

diszdoktorokat avattak szegeden

1983. május 17. - a szegedi orvostudományi egyetem kedden szegeden tartott ünnepi ülésén nemzetközileg is kiemelkedő tudományos eredményeik és a szegedi egyetemmel tartott kapcsolataik alapján az intézmény diszdoktorává avatták g.h. woolert, a leedsi egyetem professzorát /nagy-britannia/ és otto prokopt, a berlini humboldt egyetem professzorát /ndk/. életutjukat, tudományos munkásságukat földes vilmos professzor, a szegedi általános orvostudományi kar dékánja méltatta, majd honoris causa doktorokká avatta a neves külföldi professzorokat.

az új diszdoktoroknak petri gábor akadémikus, a szegedi intézmény rektora adta át a kitüntető diplomákat. a két kitüntetett külföldi professzor délután a szegedi orvostudományi egyetemen tartott előadásában ismertette kutatásainak eredményeit.

M

1983.05.17.

g. h. wooler 1975-ben történt visszavonulásáig hosszú éveken át vezette a leedsi egyetem mellkasi osztályát, szakterületének minden ágát művelte, és a mellkasi sebészet egyes ágaiban uttörő munkát végzett. az évek során 16 szegedi és több más városban dolgozó magyar szívsebészt és aneszteziológust fogadott osztályán továbbképzésre.

otto prokop az igazságügyi orvostan számos területén ért el kimagasló eredményeket. az elmúlt évtizedben különösen genetikai kutatásaival tűnt ki. régóta kapcsolatban áll a magyar igazságügyi orvostan művelőivel. berlini intézetében számos magyar kutató - köztük szegediek - képzését és továbbképzését tette lehetővé. /mti/

dén/f/st/zsu ie
14.48 170583 1525

--

sb0053 4 180 mtib1061 /közönségszolgálat/

a vízművek közleménye

1983. május 17. - víznyomáscsökkenésre, illetve egyes helyeken vízhiányra számítsanak május 19-én a xvii. kerületiek, a rákoskerti és a rákoscsabai lakosok, mert a városnak ezen a részén reggel 7 és este 20 óra között hálózatszerelési munkákat végeznek a vízművek dolgozói.

a fővárosi vízművek az érintettek türelmét és megértését kéri.
/mti/

jk/s ag ie
15.49 170583 0398

M

--

1983.05.17.

sb0054 4 130 mtib1062

elhunyt sallai elemér

1983. május 17. - sallai elemér nyugállománya honvédpalezredes 73 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása május 20-án 8 óra 30 perckor lesz, a farkasréti temetőben.

magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége

/mti/

pá/s ag ie

15.52 170583 0314

--

sb0055 4 150 mtib1063

esőt vár a határ /1. rész/

1983. május 17. - száz év óta nem volt olyan meleg május közepén, mint az idén. a növényzet fejlődése mindenütt lényegesen előrehaladottabb, mint az átlagos években. a gabonák, a kapások, a gyümölcsök és a kertészeti növények jelenlegi állapotukban kifejezetten jó termést ígérnek. az érésig azonban még hosszú idő van hátra, s azokban a megyékben, amelyek keveset kaptak az utóbbi hetek esőzéseiből, a mezőgazdasági üzemek szakemberei már aggódva figyelik ezt a májusban legkevésbé sem kívánatos hőség-rekordot, amelynek rossz hatását az alföldön még a szinte állandó szél, illetve az ezzel együtt járó homokverés kártételei is tetőzik.

csongrád megyében, különösen a duna-tisza közti homokvidék termelői várják a lehülést és esőt. e vidék legnagyobb közös gazdaságának, a forráskuti haladás tsz-nek a határában kedden harmincnégy fokot mutatott a hőmérő.

a szokatlan időjárás hatására az őszi árpa és a rozs után kalászbá szökkent a homokföldeken a buza is. általában alacsonyabbak a gabonák mint máskor, ami egyébként nem lenne baj, mert a rövidszáru kalászosok a szeles időben kevésbé dőlnek meg. félő viszont, hogy a nagy melegben a kalászosok ,,felsülnek,, a bennük lévő szemek nem tudnak jól kifejlődni.

egyedül a szőlő- és a gyümölcs ültetvények türik jól a májusi kánikulát. csongrád megye híres őszibarack termő vidékén, a szatymazi tájkerületben kimondottan gazdag termést ígérnek a fák.

M

keveset kapott az aranyat érő májusi csapadékból bács-kiskun megye határa is. a homokhátságon sárgul az alacsony növésű őszi árpa, és a 30 fokos déli melegben fonnyadnak a kapásnövények, a zöldségfélék. az ugyancsak szinte példátlanul erős légmozgás hatására, már több mint egy hónap óta nem nyugszik a laza szerkezetű homok: felhőként „utazik”, a talaj felett, megsebzti a zsemeke növényeket, összeveri a fejlődő gyömlöcsöket. az állandó erős szél emellett gyors ütemben fogyasztja a talajok egyébként is minimális vízkészletét. a szárazság és a homokverés miatt a korán kiültetett palántáknak 30 százaléka pótlásra szorul.

a csaknem száz kilométer hosszú keleti főcsatorna és mellékcsatornái mentén kiépített öntözőtelepeket gyors ütemben készenlétebe helyezték, illetve helyezik, hogy megkezdhessék a mesterséges csapadékpótlást. a nádudvari vörös csillag tsz-ben nagy gondal hangolták össze az öntözésnél és az egyéb ágazatoknál dolgozók feladatait. az ország legnagyobb közös gazdaságának számító üzemnek negyvenkét esőztető berendezése van, s ezzel a több mint hétszáz hektáron vetett és igen jól fejlődött cukorrépat és a borsót öntözik elsőként. /folyt. köv./ er

16.02 170583 2634

-.-

sb0056 4 150 mtib1064

esőt vár a határ /2. rész/

a hajduszoboszlói állami gazdaságban is^u cukorrépa és borsó kap elsőként mesterséges csapadékot. a hajduszoboszlói vörös lobogó tsz-ben százötven hektár burgonyát öntöznek. a hajduszováti Lenin, a kabalai vörös csillag és a földesi rákóczi termelőszövetkezetben újabb és újabb öntözőberendezéseket állítanak munkába a cukorrépatáblákon és a burgonyaföldeken.

a szomszédos szabolasz-szatmár megyében viszont - bármennyire furcsán hangzik is - azt szeretnék, ha legalább még néhány napig kitartana a tavaszi kánikula. ez ugyanis gyors ütemben szikkasztaná a bőségben lévő belvizes területeket. az országnak ezen a vidékén ugyanis még mindig 12-14 ezer hektárt borít belvíz. mindez pedig hátráltatja a tavasziak vetését. akad olyan közös gazdaság, mint például a tyukodi kossuth tsz, melyben a vetőgépek még rá sem tudtak menni a kukoricának kijelölt területekre. másutt sincs aszály-veszély a megyében: a szakemberek szerint itt még csupán a termőtalaj felső rétegében jelentkezik a szárazság.

u

a forróság kedvező hatására meggyorsult a primőrnövények érése: erősödött a felhozatal, mérséklődtek az árak. a pécsi piacokon átlagosan husz százalékkal kevesebbet kell fizetniük a háziasszonyoknak ugyanazért az áruért, mint a korábbi napokban.

a kánikulában oly rohamosan érik a termés, hogy naponta - esetenként naponta töbezör - kell szedni, mert különben tönkre megy a paprika, a paradicsom, az uborka, a zöldborsó. félő azonban, hogy ha a meleg idő kitart, a mostani árubőségért később fizetnünk kell, mégpedig a szó szoros értelmében. ha ugyanis a szokottnál rövidebb idő alatt „lefut”, a májusi zöldség, a csökkenő felhozatal újbóli áremelkedést idézhet elő. a mecsek-vidéki kertekben különféle módon igyekeznek mérsékelni a forróság hatását, így ahol lehet, öntözik a növényket, másutt pedig nádból, szalmából vagy rőzséből fonott lapokkal teremtenek árnyékot a kertí főldeken. a megoldás természetesen az lesz, ha ismét megnyílnak az ég csatornái és kiadós esőt kap a tikkadt növényzet. /mti/ igó-tób-lász-szü-kal/er kz ie

16.02 170583 2089

-.-

sb0057 4 160 mtib1065

a szolnok megyei tanács vb ülése - iskolahálózat-fejlesztés

1983. május 17. - a fiatalok zökkenőmentes beiskoláztatásáért szolnok megyében átfogó iskolafejlesztési programot dolgoztak ki, amelyet keddi ülésén tárgyalta meg a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a statisztikák tanúsága szerint ugyanis az évtized végére a jelenleginél mintegy 4700-zal több fiatal jelentkezik továbbtanulásra szolnok megye középiskoláiba.

az új intézmények létesítését és iskolabővítéseket tartalmazó program a megye változó gazdasági szerkezetéhez jobban igazodó szakemberképzés jegyében született, s a tervezők figyelembe vették az egyes városok iskoláihoz tartozó vonzáskörzeteket is. a fejlesztés mértéke a megyeszékhelyen lesz a legnagyobb, ahol új gimnázium és élelmiszeripari szakközépiskola építését tervezik. ugyancsak szolnokon hat tanteremmel bővítik a vízügyi szakközépiskola épületét s az új szárnyban építőipari szakmákat fognak oktatni. törökszentmiklóson, kisujszálláson, mezőtúron, karcagon és jászberényben szintén iskolabővítésekkel számolnak, e városokban összesen 21 tanterem építését tervezik az ottani gimnáziumokban, és szakközépiskolákban. meghatározták a tendőket az

u

1983.05.17.

1985-ben induló technikusképzés feltételeinek megteremtésére is. szolnokon, jászberényben, mezőtúron, karcagon, turkevén és martfűn hét szakmacsoportban szerezhethetnek majd technikus minősítést a fiatalok. /mti/

Laz/kné/s st ie

16.03 170583 1427

--

sb0058 4 180 mtib1066 /közönségszolgálat/

piaci jelentés

1983. május 17. - egyre több és választékosabb idényjellegű árut kínálnak a piacok. elegendő a fejeskáposzta, a karalábé, a retek, a fejessaláta, a paraj, a sóska és a zöldhagyma, kellő mennyiségű ujbургonyát, uborkát, paprikát és paradicsomot kínálnak az árusok. egyre több helyen kapható zöldborsó, főzőtök, új sárgarépa-csomó, földieper és májusi cseresznye, újdonságként megjelent a csomóba kötött főzőhagyma is. elegendő mennyiségű őszi burgonya és vöröshagyma, kisebb mennyiségű téli alma is kapható. a választékot kelkáposzta, kínai kel, karfiol és spárga bővíti. élénkül a kereslet a tavaszi zöldségek, különösen a fejessaláta, a kelkáposzta, a retek, a karalábé, a zöldpaprika, az uborka és a fejeskáposzta iránt.

a piacokon csökkent a fejessaláta, a zöldpaprika, a paradicsom, a darabos karalábé, az új sárgarépa, a retek és a cseresznye ára, az új fejeskáposztáé, a kínai kelé, a karfiolé és az uborkáé viszont kissé emelkedett. egy csomó főzőhagyma ára 14-16, egy kilogramm ujburgonya 20-26, új kelkáposzta 18-32, karfiol 30-44, paradicsom 64-78, zöldborsó 36-46, főzőtök 35-42, földieper 120-145, cseresznye 30-48 forintba kerül.

a nagyvásártelapi fogyasztói árak május 18-án kilogrammonként: burgonya 5.10-5.70, ujburgonya 22, vöröshagyma 4-8, fokhagyma 70, sárgarépa 25, gyökér 12, karalábé 6, torma 40-48, új fejeskáposzta 15, új kelkáposzta 18-26, kínai kel 12-20, karfiol 30-40, zöldborsó 40, főzőtök 35, paradicsom 64, fürtös uborka 40, kígyóuborka 36, spárga 10-75, paraj 12, sóska 16 forint. a piros alma kilója 7.60-20, a cseresznye 30, a champignon gomba 72, a laskagomba 56-66, a savanyított káposzta 16, a dióbél 140, az étkezési kék mák 115 forint. a fűzérés cseresznyepaprika ára 28 forint, egy darab

M

1983.05.17.

fejessaláta 3-4, tölteni való paprika 5-7, hegyespaprika 4-5.50, új karalábé 2-5, gumós zeller 7 forintba kerül. a csomóba kötött retek 2.50-6, a sárgarépát 10-14, a petrezselyemzöldet 1.50, a zöldhagymát 3-4 forintért kínálják. a tojás darabja 1.50 forintba kerül. /mti/

an/er jf ie

16.04 170583 2058

--

sb0059 4 160 mtib1068

elhunyt thirring lajos

1983. május 17. - dr. thirring lajos, a műegyetem volt magántanára, az elte címzetes professzora, a ksh nyugalmazott főosztályvezető-helyettese 84 éves korában elhunyt. dr. thirring lajos a magyar népesedés-statisztika kiemelkedő művelője, a nemzetközi statisztikai intézet és a nemzetközi népességtudományi unió tagja volt. /mti/

mi/s -ár ie

16.04 170583 0383

--

sb0060 4 150 mtib1069

nemzetközi tanácskozás a villamosberendezések mezőgazdasági alkalmazásáról

1983. május 17. - a villamosenergiával működő, hőt fejlesztő berendezések ésszerű mezőgazdasági alkalmazásával foglalkozó nemzetközi konferencia kezdődött kedden balatonfüreden. a magyar agrártudományi egyesület, a magyar elektrotechnikai egyesület, valamint a mezőgazdasági műszakiak nemzetközi szervezete - tigr - magyar bizottsága 14 ország 120 szakemberét hívta meg a széles körű eszmecsereére.

a mezőgazdasági létesítmények, az állattenyésztő üzemek, üvegházak fűtésére napjainkban főleg szénhidrogéneket használunk. az istállók melegítésére például 180 ezer tonna olajat fogyasztanak hazánkban, ennek jelentős része azonban helyettesíthető villamos

M

energiával, ez a helyettesítés akkor gazdaságos igazán, ha ehhez a villamosenergiát a hulladékok felhasználásával fejlesztik, ugyancsak a gazdaságosságot szolgálják a mezőgazdaságban is jól használható hőszivattyúk, amelyek segítségével például vizet melegíthetnek a kifejt tej hőjével, vagy az istállókból kiáramló meleg levegővel.

az említettek már nem utópiák a mezőgazdaságban, hiszen hazai gyártásból is kaphatók a padlózat alatt melegítő kábelek, és egyre ismertebbeké válnak a hőszivattyúk is, az ezek kísérleti alkalmazásával kapcsolatos hazai és külföldi tapasztalatokat is ismertetik a tanácskozáson, beszámolnak azon elemző munkákról, amelyek során megvizsgálták, mikor érdemes a szénhidrogénekkal történő fűtést villamosenergiával helyettesíteni, több előadás foglalkozik a napenergia hasznosításával, a nemzetközi tanácskozás szerdán fejeződik be. /mti/
bév/pá/er kz ie

16.05 170583 1640

-. -

sb0061 4 150 mtib1070

kitüntetés /bohák Lajos/

1983. május 17. - az elnöki tanács bohák Lajost, a magyar hajó- és darugár gyáregységi igazgatóját eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. /mti/

ig sl ie
16.10 170583 0276

-. -

sb0062 4 130 mtib2001

tudományos ülészek a budapesti műszaki egyetemen

1983. május 17. - a budapesti műszaki egyetem alapításának 200. évfordulója alkalmából kétnapos tudományos ülészek kezdődött kedden az egyetemen, a közlekedésmérnöki kar rendezésében.

a plenáris ülésen előadások hangzottak el a kar oktató-, nevelő-, kutatómunkájáról, a közlekedési mérnökök társadalmunkban elfoglalt helyéről, szerepéről továbbá a jármű-gépészmérnökök képzésnek fejlesztéséről.

a plenáris ülést követően a résztvevők szekciók vitatták meg a tudományos szakágak helyzetét, legújabb eredményeit.

az ülészekkel egyidőben kedden a benzinporlasztó egyik feltalálójára, csonka Jánosra emlékező kiállítás nyílt a bme járműgépészeti intézetének aulájában. /mti/

ri/mi/s -ár ie
16.10 170583 0772

-. -

sb0063 4 150 mtib2002

május 18-22: dél-dunántuli mezőgazdasági kiállítás szekszárdon

1983. május 17. - szerdán délelőtt szekszárdon megnyílik a dél-dunántuli mezőgazdasági, élelmiszeripari és ujitási kiállítás. a május 2-én záruló vásár kedden tartott sajtótájékoztatóján Varga József, az agroinform igazgatója elmondotta, hogy a tájkiállításon együttesen 102, zömében baranya, fejér, somogy és tolna megyei mezőgazdasági üzem, szövetkezet, vállalat és intézmény vesz részt termékeivel, ujitásaival. ezen kívül cseh-szlovák, bolgár, mongol, ndk és szovjet élelmiszeripari bemutatót is láthatnak a látogatók.

a szekszárdi ipari negyedben megnyíló kiállítás, több mint ezeröttszáz négyzetméter fedett- és hétezer négyzetméter szabad területet foglal el. szakmai rendezvények egész sorával is várja a szakembereket. szórakoztató műsorában kitűnő néptáncegyüttesek és zenekarok lépnek fel, lesz fogathajtás, s ez alkalomból rendezik meg a szekszárdi borhetét is. /mti/

dem/kjné/ig kz ie
16.20 170583 0984

-. -

sb0064 1 130 mtib2003

magyar-zimbabwei kapcsolatok

1983. május 17. - hazánk és zimbabwe köztársaság 1980-ban létesített diplomáciai kapcsolatát; az együttműködés alapelveit rögzítő megállapodás szerint mindkét országban keresik az együttműködés kialakításának lehetőségét a gazdaság, a kereskedelem, a kultúra, a tudomány és a technika területén. az elmúlt időszakban a külkereskedelmi minisztérium és a magyar kereskedelmi kamara szakemberei jártak az afrikai országban: előkészítve a gazdasági kapcsolatok felvételét.

a két ország között szerződéses kapcsolat egyelőre nincs. a kereskedelmi forgalom zimbabwe függetlenségének kikiáltása - 1980 áprilisa - óta jelentősen megnövekedett. magyarország elsősorban izzólámpákat és fénycsöveket, valamint - kisebb tételekben - ruhaszövetet, épületzárakat és gyógyszer-alapanyagot szállít zimbabwenak; a távoli országból pedig fermentált dohányt és földi diót importál hazánk.

1981 októberétől - közös gatt-tagságunk alapján - kereskedelmünkben kölcsönösen biztosítjuk a legnagyobb kedvezmény elvét, s a jövőben kedvező lehetőségeket teremthet együttműködésünk fejlesztésére az is, hogy mindkét ország tagja a nemzetközi valuta alapnak és a világbanknak. különösen a mezőgazdaság, az energetika, a vasuti- és közúti közlekedés, a hírközlés, az egészségügy, az oktatásügy, a textilipar és az izzólámpa-gyártás területén mutatkoznak megfelelő feltételek a kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatok fejlesztésére.

az első ízben sorra kerülő magyar-zimbabwei kormányfői tárgyalások hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a jövőben műszaki-tudományos kapcsolataink szorosabbá váljanak, a többi között a felsőoktatásban, bányászatban és a mezőgazdaságban. /mti/

i/kj/ig ár ie
16.30 170583 1716

-.-

sb0065 4 130 mtib2004

dr. philip potter magyarországon

1983. május 17. - dr. philip potter, az egyházak világtanácsa főtitkára, aki a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa meghívására tartózkodik hazánkban, kedden látogatást tett miklós imre államtitkárnál, az állami egyházügyi hivatal elnökénél. eszmecsereét folytattak az enyhülés és a leszerelés aktuális kérdéseiről, az egyházak világtanácsának a fegyverkezés elleni küzdelemben kifejtett tevékenységéről. a találkozón részt vett dr. bartha tiberius püspök, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa elnöke és dr. tóth károly püspök, a keresztyén békekonferencia elnöke. /mti/

mm/ig ag pr
16.33 170583 0640

-.-

sb0066 4 130 mtib2005

a házasság előtti tanácsadók munkája - fórum a népfrontban

1983. május 17. - tíz évvel ezelőtt kezdte meg működését a fővárosban a házasság előtti tanácsadó szolgálat. munkájukat értékelve, az eddigi tapasztalatokat összegezve a hazafias népfront budapesti bizottsága egészségügyi munkacsoportjának keddi tanácskozásán dr. mislei endre, a jános kórház szülész-nőgyógyásza elmondta: az elmúlt évtizedben kialakult a tanácsadói hálózat, melyet - a legutóbbi adatok tanúsága szerint - évente mintegy 150 ezren keresnek fel, tanácsot kérve a házasságok megkötése előtt.

a tanácsadók eredményes munkájának egyik meghatározó tényezője, hogy sikerült szoros kapcsolatot kialakítaniuk a szakorvosi rendelőintézetekkel. kedvezőtlenül befolyásolja viszont tevékenységüket a még mindig felemás társadalmi megítélés. mislei endre ennek kapcsán rámutatott, hogy bár csökkent a hálózat létét megkérdőjelezők száma, ennek ellenére sokan vannak, akik kritikával illetik a tanácsadás jelenlegi rendjét-módját. a husz év körüliek, akik leginkább rászorulnának a tanácsokra, olykor túl könnyedén veszik a kérdést, néha meg az orvosok tekintik kipipálandó feladatnak a tanácsadást. a harmincon felüliek viszont általában konkrét válaszokat várnak konkrét kérdéseikre. nagy felelősség hárul tehát az orvosokra, s zömük meg is felel a várakozásnak: hamar megtalálják a közös nyelvet pacienseikkel. mislei endre végezetül arról szólt, hogy a jövőben tovább kell erősíteni a tartalmi munkát, háttérbe szorítva a még csakugyan meglevő, nem ritkán formális, adminisztratív elemeket.

M

a vitában többen rámutattak: a fiatalok jobbára azért tekintik üres formalitásnak a tanácsadást, mert nincsenek eléggé tisztában a család szerepével, a házasság intézményének fontosságával. sajnálatos módon az iskola sem készíti fel őket kellőképpen a családi életre. ennek kapcsán felvetették, hogy célszerű lenne a tit-tel szorosabban együttműködni, a téma ismert szakértőit bevonva az egészségügyi felvilágosításba. /mti/

t gi/gg/ig ag pr

16.41 170583 2028

-.-

sb0067 4 150 mtib2006

magyar-spanyol vegyesbizottsági ülés budapesten

1983. május 17. - a magyar-spanyol áruforgalmi és gazdasági együttműködési vegyesbizottság 7. ülését május 16-17-én tartotta budapesten. a vegyesbizottság áttekintette a kétoldalu áruforgalom alakulását, és megvitatta azt is, hogy milyen feltételek szükségesek az árucseré további növeléséhez. a két ország gazdasági kapcsolatainak jövőjét, figyelembe véve spanyolország várható közös piaci tagságát. *Világviszonyok*

a magyar-spanyol áruforgalom értéke 1982-ben elérte a 46 millió dollárt. a magyar vállalatok főként sertéshúst, gyógyszer-alapanyagot, izzólámpákat, különféle textilárut szállítanak a spanyol piacra. spanyolországból főként kohászati termékeket, bort és déli gyümölcsöt importálunk. mintkét fél fontosnak tartja a kooperációs kapcsolatok erőteljesebb fejlesztését. a magyar és a spanyol vállalatok között elsősorban a vasuti járművek, az élelmiszeripari gépek, az orvosi műszerek és készülékek, a gyógyszeripari termékek gyártásában és értékesítésében bővíthető az együttműködés. a kooperációs kapcsolatok fejlesztésében fontos szerep jut a két ország kereskedelmi kamaráinak.

a vegyesbizottsági ülésen tárgyaltak arról, hogy a spanyol ipar technikai és technológiai teljesítőképességének bemutatására 1983 június közepén spanyol műszaki napokat rendeznek budapesten. /mti/

pf/mi/s sl pr

16.42 170583 1383

-.-

sb0068 1 130 mtib2007

Losonczi pál a xx. kerületbe látogatott

1983. május 17. - Losonczi pál, az mszmp politikai bizottságának tagja, az elnöki tanács elnöke kedden munkalátogatást tett a főváros xx. kerületében. utjára elkísérte borbély gábor, a budapesti pártbizottság titkára.

a vendégeket a kerületi pártbizottság székházában csillik andrás első titkár és gyulai gusztáv tanácselnök fogadta, tájékoztatást adva a jelenleg 110 ezer lakosu városrész - pestierzsébet és soroksár - életéről, várospolitikai eredményeiről, a tervidőszakban soron levő feladatokról. mindenekelőtt arról adtak hírt, hogy alkotó légkör, jó munkakezd, a politika iránti bizalom jellemzi a mindinkább korszerű városképet öltő kerület életét. miként csillik andrás elmondta, kedvező fogadtatásra talált a központi bizottság legutóbbi határozata; a lakóközösségek és munkahelyi kollektívák készek a további cselekvésre a kitűzött célok eléréséért.

személyes tapasztalatai alapján győződhetett meg ezután az elnöki tanács elnöke arról, hogy az utóbbi tíz évben mi mindennel gyarapodott a kerület, ugyanis éppen 1973-ban járt itt utoljára látogatáson. azóta - egyebek között új lakóépületek sokaságával - kialakították a kerület modernebb városközpontját. a kerületszemle során a házigazdák elmondták - a kicsinek tűnő, de helyileg fontos témák között -, hogy ma már mindenütt jók a járdák, megépítésükből a lakosság is kivette részét; most az ut-program megvalósításán dolgoznak, s napirenden szerepel a közművek, különösképpen a csatornahálózat felújítása, bővítése. szociálpolitikai kérdések között - losonczi pál érdeklődésére - szó esett arról, hogy a kerületben 26 ezer nyugdíjas él, a törődést velük kiemelt feladatnak tekintik. csakugy, mint a gondoskodást a bölcsődés és óvodás korosztályról, amelynek eredményeképpen jelenleg mindenkinek jut hely ezekben a gyermekintézményekben.

felkereste losonczi pál a főváros egyik legkorszerűbb egészségügyi létesítményeként működő jahn ferenc kórház-rendelőintézetet, amelyet - miként tájékoztatásul dr. radinszky józsef főigazgató-főorvos elmondta - a tervidőszak végéig további 450 ágygal bővítenek. /folyt.köv./

of/tr/s

17.04 170583 2161

-.-

sb0069 4 130 mtib2008

diagnózis - új tv-műsor-sorozat

1983. május 17. - diagnózis címmel egészségügyi adássorozat kezdődik szombaton este a magyar televízió i. műsorán. az első adásban - miként csurgay judit e műsor szerkesztője és vezetője kedden az országos egészségnevelési intézetben elmondta - a rákbetegségekről, azok megelőzésének lehetőségeiről beszél dr. lapis károly akadémikus, az i-es számú kórbonctani és kísérleti rákkutató intézet igazgatója, továbbá dr. miskovits gusztáv professzor és dr. simon józsef főorvos, a budapesti nővédelmi bizottság vezetője, a rostszegény táplálkozás következményeiről dr. ritter lászló, az orvostovábbképző intézet ii-es számú sebészeti klinikájának docense szól.

a sorozat következő adásában, - júniusban - a stressz okozta megbetegedéseket, a nyári allergiát ismertetik. a stúdió vendége lesz dr. magyar imre belgyógyász professzor.

az adásokat havonta egyszer, mindig a szombati programban közvetítik. nagytekintélyű szakorvosok egészségvédelmünk legfontosabb problémáira, a betegségek megelőzésének lehetőségeire hívják fel a tv-nézők, a lakosság figyelmét. az előadások témájáról az országos egészségnevelési intézet klubjaiban konzultációkat tartanak, a családi lapban cikkeket közölnek majd. /mti/

t me/gg/ig pr

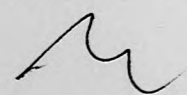
17.05 170583 1273

-.-

sb0070 1 130 mtib2009

losonczi pál...2.rész.

a habselyem kötöttárúgyárban, az ország legnagyobb fehérnemű-gyártó vállalatánál folytatódott a program. gyebroszky andrásné vezérigazgató és hernádi károlyné, a gyári pártbizottság titkára tájékoztatta az elnöki tanács elnökét a gazdasági eredményekről, a munkahely politikai életéről, majd üzemlátogatás során mutatták be a termelés különféle folyamatait, s rögtönzött divatbemutatóra is jutott idő. a gyár termékeinek 35 százalékát exportálják, a többi keresett cikk a belföldi piacon, a széles skálájú termékeket - szemben az előző időszak viszonylag egysíku kelmeválasztékával - manapság sokféle alapanyagból készítik minden korosztálynak.

délután az elnöki tanács elnöke megtekintette a soroksári mezőgazdasági muzeumot, - benne a városrész helytörténeti gyűjteményét, - majd megismerkedett a szitás utcában működő német nyelvű nemzetiségi óvoda életével, az itteni nevelőmunkával, a kerületi látogatás végén losonczi pál - a tanácsházán - kötetlen beszélgetést folytatott a városrész politikai, állami és társadalmi vezetőivel, országgyűlési képviselőivel. /mti/

of/tr/s -ár pr

17.06 170583 1132

sb0071 4 150 mtib2010

számítástechnika-alkalmazási konferencia /1. rész/

1983. május 17. - kétnapos számítástechnika-alkalmazási konferencia kezdődött kedden a számalk székházában. nyitrai ferencné államtitkár, a központi statisztikai hivatal elnöke megnyitójában elmondta: a konferencia célja a számítástechnika-alkalmazás eddigi utjának áttekintése, az eredmények számba vétele, valamint a megoldásra váró feladatok és az ezekkel kapcsolatos irányítási, szervezési kérdések elemzése. hazánkban is gyors ütemben alakulnak ki a helyi és a távhálózatban összehangolt számítógépes rendszerek, tömegesen fogják alkalmazni a személyi számítógépeket, előretör a robottechnika, a mérnöki, orvosi, oktatási és vezetési munkában is mind nagyobb a számítógépek jelentősége. mindez jól szervezett, összehangolt munkát követel a kutatóktól, a számítástechnika alkalmazóitól, s azoktól is, akik a jövő számítástechnikai szakembereit nevelik.

faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese bevezető előadásában hangsúlyozta: az intenzív gazdasági fejlődés egyik feltétele az elektronika térhódítása, a számítástechnikai kultúra elterjedése. a hazai számítástechnika tuljuttott a tanulás, a kísérletezés szakaszán, kialakult a megfelelő szakmai háttér és infrastruktúra, valamint - a mennyiséget tekintve - a nemzetközi munkamegosztásnak megfelelő gyártási kapacitás. számítástechnikánk és mikroelektronikánk műszaki színvonala azonban még elmarad több hasonló gazdasági adottságú országtól, például az ndk-étől, vagy ausztriától. ma már tehát nemcsak arra van szükség, hogy bővítsük, hanem arra is, hogy például csere utján korszerűsítsük is a számítógépparkot.

/folyt.köv/ ig

17.11 170583 1670

sb0072 4 130 mtib2011

magyar-bolgár barátsági napok csongrádban

1983. május 17. - magyar-bolgár barátsági napok kezdődtek kedden csongrád megyében. a makói redőnygyárban békegyűlést tartottak, ahol felszólalt Ivan Peikovszki, a budapesti bolgár kulturális és tájékoztató központ igazgatója. a barátsági napok során a megyében vendégszerepel a bulgáriai kotel város szakközépiskolájának népzenei együttese. a szentesi ifjúsági házban csütörtökön bolgár népművészeti kiállítás nyílik. számos barátsági gyűlés mellett szakmai tanácskozásokat is tartanak, egyebek között a településfejlesztő társadalmi munka szervezéséről, a magyar-bolgár irodalmi kapcsolatokról és a bolgár mezőgazdaság eredményeiről.
/mti/

dén/f/s st pr
17.12 170583 0716

-.-

sb0073 4 150 mtib2012

számítástechnika alkalmazási konferencia /2. rész/

ma még gondot okoz a hazánkban alkalmazott számítógépek, programrendszerek sokfélesége is. ezért műszakilag és technológiailag jobban összehangolt rendszert kell kiépíteni - mutatott rá a miniszterelnök-helyettes.

a számítógépes irányítás hazai eredményei közül kiemelte az országos teherelosztó főközpont két párhuzamos számítógépét, és az erőművek mikroszámítógépeit, amelyek a villamosenergia-ipar átfogó üzemi irányítását végzik. ezeknek kimutatható jelentőségük van a nem csekély megtakarításban, amelyet az energiafogyasztásban elértünk. a mezőgazdaságban szintén vannak már jó tapasztalatok az üvegházi és a fóliasátor alatti mikroklíma szabályozásában, s az állattenyésztésben is megindult a takarmánykeverés- és adagolás számítógépes automatizálása.

faluvégi Lajos külön szólt a szolgáltatások számítógépesítéséről, amelyben ma még számottevő a lemaradás. jó lehetőségek maradnak kihasználatlanul például a lakossági pénzforgalom egyszerűsítésében, a népszámlálás-nyilvántartás meglévő rendszerének egészségügyi alkalmazásában, a főváros tömegközlekedésének összehangolt irányításában. az eredmények közé tartozik viszont, hogy gépesítették a nyugdíjfolyósítást, s a legnagyobb idegenforgalmi vállalatoknál már működik a számítógépes helyfoglalási rendszer.

mint mondotta, a kormány a közelmúltban határozatot hozott, hogy a számítástechnikai központi fejlesztési programot át kell alakítani. az elkövetkezendő egy évben megvizsgálják, milyen feltételekkel hozható létre a VII. ötéves terv időszakára olyan átfogó program, amely magában foglalja az elektronikai eszközök gyártására, alkalmazására, az informatika és a telefónia fejlesztésére vonatkozó elgondolásokat és tennivalókat. a számítógépes rendszerek a környezetvédelemben szintén fokozott szerepet kapnak, például a levegőtisztaságnak, a vízmintáknak, a folyók szintjének és minőségének állandó felügyeletében, vagy a várostervezésben. fontos alkalmazási terület a gyógyászat, ahol mini- vagy mikroszámítógépek őrzik az intenzív osztályok betegeit, s végeznek laboratóriumi vizsgálatokat és adminisztrációs munkát.

/folyt. köv./ ig
17.17 170583 2179

-.-

sb0074 4 160 mtib2013

planetáriumavatás

1983. május 17. - megnyílt a kecskeméti planetárium, amely a budapesti és a pécsi után az ország harmadik ilyen intézménye. a planetáriumot kedden Ádám György akadémikus, a tudományos ismeretterjesztő társulat elnöke avatta fel, s adta át a fenntartónak, a városi tanácsnak, illetve a működtetőnek, a tit bács-kiskun megyei szervezetének.

az épület kecskemét széchenyi-városi lakónegyedében áll, s a műszerekkel együtt csaknem hétmillió forintba került. méretei szerényebbek a budapestinél: kupolája például nyolc méter átmérőjű, tehát harmadakkora. zeiss gyártmányú vetítőjével azonban ötezer égitest mozgását lehet bemutatni. az új intézményt elsősorban az iskolai oktatás szolgálatába állítják. diatárából például a földrajz, fizika, környezetismeret, világnézet tanítását segítő műsorok állíthatók össze. /mti/

lak/bné/s st pr

17.18 170583 0873

-.-

sb0075 4 130 mtib2014

esküvői ruhák bemutatója

1983. május 17. - az idei nyár menyasszonyruha-divatját reprezentáló bemutatót tartott kedden a jelmezkészítő és kölcsönöző vállalat az V. kerület, Irányi utca 20. szám alatti boltjában. a manökenek 28 ruhát mutattak be a sajtó, a szakma képviselőinek, valamint az érdeklődőknek. ezek a ruhák elsődlegesen a párizsi menyasszonyruha-divat, valamint a vállalat divattervezői és a megrendelők elképzelései alapján készültek.

milyen az idei nyár divatja? ismét hódít a fehér szín, alig-alig akad, aki színes vagy kalocsai himzésű ruhát keresne. a bemutatott ruhák mindegyike fehér színű, himzett, bordűrös vagy ezüstszállal átszőtt diszitésű orgonából vagy tüllből készült. divat a hosszú, lefelé bővülő ruha, derekán széles, hátul masnira kötött övvel. ismét keresettek a romantikus stílusú, sok fodorral, illetve a kazakkal diszitett ruhák. ezeknek az elemeknek a felhasználásával sokféle, az egyéni ízlést is kielégítő ruhákat készítettek a vállalatnál. a legkeresettebb kiegészítő a gyöngyökkel diszitett hajpánt és a girardi stílusú kalap.

mint a bemutatókövető sajtótájékoztatón a jelmezkészítő és kölcsönöző vállalat vezetői elmondták: 16 boltjukban 8 ezer menyasszonyi ruha és más „kellék”: kalap, fátyol, kesztyű, pelerin, kabátka, stóla várja a kölcsönzőket. e készlet egyharmadát évente felújítják. a vállalat hazai és külföldi anyagokból saját műhelyében divattervezőinek, illetve megrendelőinek elképzelései alapján varrja a ruhákat. lehetőség van arra is, hogy a vevők méretre készíttessenek egyedi darabokat. a kiselejtezett ruhák nagyrészeinek diszitó elemeit újra felhasználják, az anyagokból pedig gyermekjelmezeket készítenek.

tavaly 15 ezer esküvőhöz kölcsönöztek ruhákat, mintegy 50 millió forint értékben. természetesen nemcsak a menyasszonyok válogathatnak a különféle fazonu, stílusú és méretű ruhák között. a vőlegények is megtalálhatják a kedvükre valót: a mindig elegáns fekete, fehér szmokingot, illetve a hagyományos szövet- és bársonyöltönyt. /mti/

t cs/s -ár pr
17.19 170583 2053

M

-.-

sb0076 4 150 mtib2015

számítástechnika alkalmazási konferencia /3. rész/

a megnövekedett számítástechnika-alkalmazási feladatok új követelményeket támasztanak a hazai kutató- és fejlesztő munkák, valamint azok koordinálása iránt. ennek megfelelően az országos középtávu kutatási és fejlesztési tervben fontos helyet kapott a mikroelektronikai alkatrészek, technológiák és alapanyagok, a számítástechnika-alkalmazási rendszerek, valamint a távközlési berendezések kutatása és fejlesztése. a rendelkezésre álló szellemi erőket elsősorban az e programokban kiválasztott területekre kell összpontosítani, elkerülve a párhuzamos kutatások buktatóit, s felhasználva a nemzetközi együttműködés útján megszerezhető, viszonylag gyorsan bevezethető kutatási eredményeket.

a távlati iparfejlesztés és szerkezeti átalakítás koncepciójával kapcsolatos munkálatok és viták adnak választ arra a kérdésre, hogy az ipar távlati stratégiájában hogyan bontakoztathatók ki a minőségi tényezők, mely gyártási kultúrákban akadhatnak ugynevezett áttörési pontok, s mely termékcsoportok lehetnek húzóerejük. már most látható, hogy a mikroelektronikának, az elektronizálási folyamatból adódó teljesítményeknek jó esélyei lehetnek. de, hogy ebből kifejlődik-e egy nemzeti iparág, vagy csak technikai háttérfejlesztő, illetőleg technológiai-piaci rést betöltő szerep jut-e a mikroelektronikának, azt a folyamatos gyakorlati eredmények döntik majd el - s ez nagy erőpróba-e terület irányítói és dolgozói számára egyaránt - mondotta faluvégi lajos.

a bevezető előadást követően előadások hangzottak el a számítástechnika-alkalmazás lehetőségeiről a magyar villamosenergetika rendszerében, a videoton komplex információ-rendszerének kialakításában, a mezőgazdasági termelés hatékonyságának növelésében.

szerdán a konferencia második napján az előadók ismertetik a számítástechnika-alkalmazás lehetőségeit a népgazdasági tervezésben, a tudományban és az oktatásban. a konferenciával egyidőben kiállítást rendeztek a számalk székházának előcsarnokában, ahol a népgazdaság különböző ágaiban alkalmazott számítástechnikai berendezéseket, rendszereket mutatják be. /mti/

mg/ig sl pr
17.25 170583 2161

M

-.-

sb0077 1 130 mtib2016

magyar orvosok a nukleáris háboru megelőzéséért /1.rész/

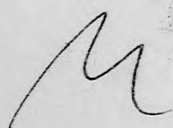
1983. május 17. - a magyar tudományos akadémián kedden megalakították az orvosok a nukleáris háboru megelőzéséért nemzetközi mozgalom magyar nemzeti bizottságát. ez a testület - miként szentágothai jános, az mta és a bizottság elnöke az alakuló ülésen elmondta - segíti majd a magyar orvostársadalom szervezett küzdelmét a nukleáris háboru megelőzéséért, e társadalmi mozgalom még nagyobb méretű kibontakozását, a magyar orvosok részvételét a nemzetközi mozgalomban.

emlékeztetett arra, hogy világhírű amerikai orvosok kezdeményezték néhány évvel ezelőtt ezt a mozgalmat, amelynek célja: harcba hívni a világ négymillió orvosát azért, hogy a világ minden részén ismertessék az emberiséget fenyegető nukleáris háboru biológiai, egészségügyi következményeit, és meggyőzzék a különböző nemzetiségű, vallási, politikai nézeteket valló embereket: nemzetközi összefogással akadályozzák meg e világhátrófat. a szovjetunió, angliá, kanadá, japán orvosai az elsők között csatlakoztak ehhez a mozgalomhoz. az utóbbi két évben egyre több ország - köztük magyarországon - orvosai támogatták ezt a küzdelmet. a résztvevők meggyőződése: az emberek gyógyítására, a fájdalom, a szenvedés enyhítésére, a betegségek megelőzésére esküdtek fel, kötelességüknek tekintik tehát harcolni, részt venni az emberiséget fenyegető legnagyobb veszedelem elhárításáért.

egy évvel ezelőtt a magyar orvostársadalom képviselői nagygyűlésen fejezték ki elhatározásukat, nyilatkozatukat több ezer magyar orvos írta alá.

dr.hollán zsuzsa akadémikus, a bizottság ügyvezető elnöke elmondta: európa, s a világ más országaiban élő orvosok hasonlóképpen cselekednek: hivatásuk gyakorlása közben szólnak az emberek értelméhez, szívéhez. rámutatnak arra, hogy a nukleáris háboruban résztvevő országokban tíz és tízmilliók pusztulnának el azonnal, hatékony orvosi kezelés, segítség nem lehetséges. a nukleáris háboru következményei miatt nemzedékek szenvednének. parancsoló szükségesség tehát a nukleáris fegyvereket el kell pusztítani, mielőtt azok pusztítják el az emberiséget. a fegyverkezési költségek csökkenése lehetővé tenné az emberek milliói éhezésének megszüntetését, lakáskörülményeinek, egészségügyi viszonyainak javítását.

/folyt.köv./ s -
17.34 170583 2306

--

sb0078 1 130 mtib2017

magyar orvosok.../2.rész/

az ifjúságot különösen érzékenyen érinti a nukleáris háboru veszélye, a fegyverkezési hajsza, ezért az orvostanhallgatók is tevékenyen bekapcsolódtak ebbe a mozgalomba. harcuk nem hiábavaló, ez tapasztalható a világ sok országában, így az egyesült államokban is - hangsúlyozta hollán zsuzsa.

elmondta, hogy ez év június 17-22-e között amszterdamban tartják e mozgalom III. kongresszusát. ezen mintegy ötven ország orvostársadalmának képviselői beszélnek meg harcuk folytatásának módját, stratégiáját. a kongresszus fő témája: a nukleáris háboru túlélésének illúziója. az ötnapos tanácskozáson - amelyen részt vesznek majd neves politikusok is - feltárják a nukleáris háboru, a fegyverkezési hajsza gazdasági, biológiai, egészségügyi következményeit és sürgős cselekvésre ösztönzik az emberiséget.

az ülésen ratifikálták a nemzetközi orvosi mozgalom alapszabályzatát és ezáltal a bizottság a nemzetközi szervezet magyar csoportja lett. elfogadták a bizottság akcióprogramját is.
/mti/

me/gg/s -ár pr
17.42 170583 1051

--

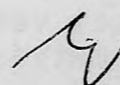
sb0079 4 130 mtib2018

üdvözlő távirat /norvégia/

1983. május 17. - losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, táviratban fejezte ki jókívánságait v. olaf norvég királynak, norvégia nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

tr/s ag pr

18.05 170583 0216

--

sb0080 4 130 mtib2019

hazánkba érkezik robert mugabe

1983. május 17. - Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének meghívására május 18-án, szerdán, hivatalos látogatásra hazánkba érkezik robert mugabe, zimbabwe köztársaság miniszterelnöke. /mti/

tr/s ag pr

18.06 170583 0255

-.-

sb0081 4 130 mtib2020

németh károly látogatása tolna megyében

1983. május 17. - németh károly az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden tolna megyébe látogatott. szekszárdon, a megyei pártbizottság székházában meghallgatta k.papp józsef első titkár beszámolóját a megye politikai, társadalmi és gazdasági életéről, majd pedig az időszerű bel- és külpolitikai kérdésekről folytatott eszmecsere a megyei pártbizottság és tanács, továbbá a tömegszervezetek jelenlévő vezetőivel. az ezt követő városnézés során a központi bizottság titkára megtekintette a baktahegy új lakótelepet. utja következő állomása a csaknem kétezernégyezer dolgozót foglalkoztató huskombinát volt. ott kiss sándor igazgató és szabó jános, az üzemi pártvezetőség titkára fogadta és kalauzolta. tájékoztatójukban elmondták, hogy ebben a korszerű, új üzemben most már naponta kétezer sertést és százharminc szarvasmarhát dolgoznak fel, s termékeik nagy többsége külföldön talál vevőre. a kombinátból a szomszédságban nemrég üzembehelyezett sajt- és tejüzembe vezetett németh károly utja. a még nem teljes kapacitással működő korszerű üzemben bucsi elek, a tolna megyei tejipari vállalat igazgatója és nagy csaba pártalapszervezeti titkár fogadta és tájékoztatta a kb titkárát. mint elmondták, az új üzemben jelenleg kétszázötvenezer liter tejet dolgoznak fel naponta, jórészt tejport és sajtot készítenek belőle.

tolna megyei látogatásának befejezéséül németh károly részt vett és felszólalt a szekszárdi városi pártbizottság ülésén, ahol mátyás istván első titkár előterjesztése alapján a pártkongresszus óta végzett munkát értékelték és megtárgyalták a központi bizottság legújabb határozatából adódó helyi feladatokat. /mti/

blb/ig kz pr

18.07 170583 1745

-.-

sb0082 4 130 mtib2021

béketalálkozó az ndk-ban

1983. május 17. - magyar fiatalok is részt vesznek az ndk ifjúságának hagyományos pünkösdi béketalálkozásán, amelyet május 18-24-e között rendeznek meg. hazánkat a magyar kommunista ifjúsági szövetség 35 fős delegációja képviseli az eseményen.

a szabad német ifjúság /fdj/ az idej rendezvényeket a nato fegyverkezési és konfrontációs politikája, az új amerikai középhatótávolságú rakéták tervezett nyugat-európai telepítése elleni tiltakozás jegyében rendezi meg. potsdamba nagyszabású békedemonstrációt hirdettek, amelyre meghívták a szocialista országok ifjúsági szervezeteit, s több fejlődő ország ifjúsági szövetségének delegációját, valamint a demokratikus ifjúsági világszövetség és a nemzetközi diákszövetség küldöttségeit is.

a béketalálkozó munkájában részt vesznek politikai és társadalmi életünk neves személyiségei, így többek között rónai rudolf, a magyar ellenálló, antifasiszták szövetségének képviselője, farkas bertalan úrhajós, és hargitay andrás uszó-világbajnok is.

/mti/

ri/mi/ig ár pr

18.12 170583 1069

-.-

sb0083 4 130 mtib2023

a zimbabwei miniszterelnök életrajza

1983. május 17. - robert gabriel mugabe, zimbabwe köztársaság miniszterelnöke 1924-ben született, a cutamai misszió, zvimba községben. tanítói képesítést szerzett: 1944 és 1954 között dél-rhodesia általános iskolában tanított. közben levelező hallgatóként beiratkozott a dél-afrikai egyetemre; később a dél-afrikai fort-hare egyetem ösztöndíjasaként folytatta tanulmányait. 1955-től három éven át zambiában, az akkori észak-rhodesiában tanított, s itt szerzett doktori címet, majd ghanában vállalt tanári állást.

robert mugabe az 1960-as évek elejétől jelentős szerepet töltött be országa politikai életében. pártjának, a nemzeti demokratikus pártnak alakuló kongresszusán elnökké, valamint a végrehajtó

bizottság tájékoztatási és sajtótitkárává választották meg, a párt 1961-ben történt betiltását követően megalakult zimbabwei afrikai népi unióban /zapu/ megtartotta a tájékoztatási és sajtótitkári posztot, s egyidejűleg kinevezték a zapu ügyvezető főtitkárává, e szervezetet egy esztendő múlva ugyancsak betiltották. 1963-ban alapító tagja és főtitkára lett a zimbabwei afrikai nemzeti uniónak /zanu/. a következő évben letartóztatták, tíz évet töltött börtönben.

börtönévei alatt letartóztatott társait tanította különböző tantárgyakra, ugyanakkor saját tanulmányait is folytatta.

a zimbabwei kormányfő időközben a zanu kiemelkedő vezetőjévé vált. a zanu központi bizottsága 1975. márciusi ülésén mugabet nevezte ki a párt és a további küzdelem vezetőjévé. a politikus elhagyta országát és ismét aktivizálta a fegyveres harcot mozambikból, ahol a zanu és katonai szárnya - a zimbabwei afrikai nemzeti felszabadítási hadsereg /zanla/ - kiépítette bázisait. a zanu 1977-ben mozambikban tartott kongresszusán határozatot hoztak a fegyveres harc fokozására, a zanu elnökévé és a zanla főparancsnokává mugabet választották meg. harcuk támogatásáért hatékony diplomáciai kampányt is folytatott.

robert mugabe 1980. januárjában visszatért zimbabweba; a választásokon pártja a száz parlamenti helyből 57-et szerzett meg. 1980. március 4-én kinevezték zimbabwe köztársaság miniszterelnökévé. /mti/

t kj/gg/ig ár pr

18.22 170583 2192

..-

sb0084 4 160 mtib2025

bemutatkozik: szovjet-örményország

1983. május 17. - szovjet-örményország tudományos, technikai és gazdasági életét bemutató kiállítás nyílt meg kedden a szovjet kultúra és tudomány házában. a ház hagyományos, a szovjetunió köztársaságairól képet festő programsorozatának újabb rendezvényén ipari termékek, tudományos-műszaki újdonságok sora, valamint fotódokumentáció tájékoztatja az érdeklődőket a köztársaság fejlődéséről, az ipar, az építkezés, a mezőgazdaság, a tudomány és a kultúra terén elért eredményeiről.

a szovjetunió népgazdaságában jelentős szerepet tölt be az iparilag fejlett örményország. több mint 600 üzeme sok ezer, különféle iparcikket állít elő. több mint 200 féle termékeik - többek között a gépgyártó, a vegyipari, a könnyű- és élelmiszeripari üzemekből - a világ 90 országába exportálják. a köztársaság fejlett mezőgazdaságának, elsősorban a szőlészetben, a zöldség- és gyümölcstermesztésben, az ipari növények és a takarmánynövény-termelésben elért eredményei jelentősek.

örményországot ma már az építők köztársaságaként tartják számon. mint erről a kiállítás is tanuskodik: új gyárakkal, iskolákkal, erőművekkel, kórházakkal, művelődési palotákkal, sportcsarnokokkal, új utakkal és vasutvonalakkal gyarapodott az utóbbi évtizedekben. a lakásépítési program eredményeként évente több mint százezer család költözik új otthonba. számottevően fejlődik művészete is: világszerte ismertek az újjászületett örmény kultúra kiváló képviselői.

a kiállítást - amelyet jurij hodzsamirjan, az örmény szszk minisztertanácsának elnökhelyettese és ritter tiber, az mszmp kb agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője nyitott meg - június 10. és 23. között örményország testvérterületén, győr-sopron megyében is bemutatják. a budapesti bemutató június 2-ig tekinthető meg a semmelweis utcában. /mti/

t/kj/s -ár pr

Vés jelen volt vlagyimir bazovszkij,
a szovjetunió magyarországi nagykövete

18.29 170583 1876

sb0085 4 160 mtib2026

kozák lászló köszöntése

1983. május 17. - kozák lászló jászai mari-dijas színművész, a vigszínház tagját 70. születésnapja alkalmából kedden az esti előadás előtt házi ünnepségen köszöntötték a vigszínház színpadán. horvai istván igazgató átnyújtotta a vigszínházi aranygyűrűt kozák lászlónak, aki ezután csehov sirály című színművének samrajv nyugalmazott alhadnagy szerepében lépett a közönség elé.

kozák lászló az országos színészegyesület iskolájában 1938-ban kapta meg diplomáját. ezután a magyar színház társulatához, majd vidékre szerződött. 1947-ben tért vissza budapestre, ahol minden

nagyobb drámai színházban működött. a hatvanas évek közepén került a vigszínházhoz, amelynek jelenleg is tagja. főleg jellem szerepeket játszik. fanyar humoru egyéniségének sajátos vonásai adnak szint alakításainak. /mti/

dal/gg/ig ár pr

18.30 170583 0857

--

sb0086 4 130 mtib2028

elutazott az szmbt küldöttsége

1983. május 17. - elutazott budapestről a szovjet-magyar baráti társaság aktivistáinak küldöttsége, amely a magyar-szovjet baráti társaság vendégeként, a béke és barátság hónap rendezvényein vett részt. a delegáció tagjai közül többen hazánk felszabadítói között voltak. a vendégek itt tartózkodásuk során ellátogattak baranya, fejér, tolna és veszprém megyébe; találkoztak számos mszbt tagcsoporttal is. /mti/

t/kj/s -ár pr

19.11 170583 0474

--

sb0087 4 130 mtib2029 /felhasználható: 20 órától!/
Luxemburgi külügyminisztériumi főtítkárlátogatása

1983. május 17. - szarka károly külügyminiszter helyettes meghívására május 15-17 között hazánkban tartózkodott jean wagner, a luxemburgi külügyminisztérium főtítkára. eszmecserét folytattak az időszerű nemzetközi kérdésekről, a magyar-luxemburgi kapcsolatok fejlesztéséről. jean wagnert fogadta puja frigyés külügyminiszter. /mti/

tr/s ag pr

19.12 170583 0411

--

sb0088 4 130 mtib2032

fogadás norvégia nemzeti ünnepén

1983. május 17. - per naevdal, a norvég királyság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából fogadást adott kedden a thermal szállóban. a fogadáson részt vett apró antal, az országgyűlés elnöke, borics gyula igazságügyi és török istván külkereskedelmi államtitkár, szarka károly külügyminiszter-helyettes, valamint az állami, a társadalmi, a gazdasági, a kulturális élet számos képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja. /mti/

t cs/ig ár pr

19.47 170583 0541

--

sb0089 4 160 mtib2033

olasz karmester a zeneakadémián

1983. május 17. - donato renzetti olasz karmester vezényelte kedden a magyar állami hangversenyzenekar koncertjét a zeneakadémián. a műsorban csajkovszkij ii. szimfóniája, ravel ludanyó mesél-szvitje, és stravinsky a tűzmadár-szvitje csendült fel.

donato renzetti 1950-ben született torino di sangróban. tizenhat éves korában lett a milánói verdi-konzervatórium növendéke. 1975-ben san remóban a fiatal karmesterek versenyén nagydíjat nyert, s a következő évben megismételte ugyanezt a teljesítményét. azóta több nemzetközi versenyen szerepelt sikerrel. /mti/

dal/ig ag pr

20.03 170583 0629

--

sb0090 4 180 mtib2034 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. május 17. -
előrejelzés az ország területére szerda estig:

marad a májusi nyár

általában kevés lesz a felhő, csupán délután lehet számottevő gomolyfelhőzet, de eső nem valószínű. a délies szél mérsékelt marad. a többórás napsütés hatására délutánra 26, 31 fokig melegszik föl a levegő.

/mti/ ig pr
20.20 170583 0412

-. -

sb0091 4 180 mtib2037

belpolitikai híreink jegyzéke /1. rész/

1983. május 17.

sb0001 bnv-nagydíjas termékek /1. rész/
sb0002 bnv nagydíjas termékek /2. rész/
sb0003 vita a helyesírásról /1. rész/
sb0004 vita a helyesírásról /2. rész/
sb0005 szociális gondozás ujjesten /1. rész/
sb0006 szociális gondozás ujjesten /2. rész/
sb0007 csökkent a munkaerőhiány /1. rész/
sb0008 csökkent a munkaerőhiány /2. rész/
sb0009 koszoruzási ünnepség
sb0010 összegezték a nevelési értekezletek ... /1. rész/
sb0011 összegezték a nevelési értekezletek ... /2. rész/
sb0012 Magyarország 1983. - statisztikai zsebkönyv
sb0013 szegedi paprika
sb0014 „fagyálló”, daruk
sb0015 gyógykuráztatás jósvafőn
sb0016 avar temető szarvason
sb0017 aratási gépszemlék
sb0018 videomozsi kaposvárott
sb0019 bajális
sb0020 vízműépítés, csatornázás
sb0021 gépbontó - hasznos vállalkozás
sb0022 tűz a tököli dobozüzemben
sb0023 határmenti árucseré

Handwritten mark

sb0024 közlemény az indiai kommunista
sb0025 dénes istván kapta a komor v.
sb0026 nyári tv-lottó nyerőszámok
sb0027 átadták a bnv díjait
sb0028 üzemi baleset
sb0029 halálos balesetek
sb0030 ülést tart a kgst élelmiszeripari biz. ülése
sb0031 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0032 távközlési világnap
sb0033 a károni arborétum napja
sb0034 magyar-lengyel barátsági napok
sb0035 gasztroenterológiai kongresszus keszthelyen
sb0036 szentgotthárd 800 éve
sb0037 idénykezdet a konzerviparban
sb0038 időjárásjelentés
sb0039 a fővinform jelenti
sb0040 vendéggjáték az egyetemi színpadon
/folyt. köv./ gw

21.02 170583 1501

-. -

sb0092 4 180 mtib2038

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 gálaest az idősekért
sb0042 mozgó terhesgondozó
sb0043 környezetvédelmi tanácskozás
sb0044 a szovjetunió a bnv-n
sb0045 megyei tanácsülés
sb0046 végső bucsu fábián zoltántól
sb0047 malév kezdezmény diákoknak
sb0048 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0049 ndk gyártmányú lámpák bemutatója
sb0050 a környező országok időjárása
sb0051 csapágy-szabványosítási kgst-ülés debrecenben
sb0052 disz doktorokat avattak
sb0053 a vízművek közleménye
sb0054 elhunyt sallai elemér
sb0055 esőt vár a határ /1. rész/
sb0056 esőt vár a határ /2. rész/
sb0057 a szolnok megyei tanács ülése
sb0058 piaci jelentés
sb0059 elhunyt thirring lajos
sb0060 nemzetközi tanácskozás
sb0061 kitüntetés

Handwritten mark

bel

- 68 -

1983.05.17.

sb0062 tudományos ülészek a bme-n
sb0063 május 18-22: dél-dunántúli
sb0064 magyar-zimbabwei kapcsolatok
sb0065 dr. philip potter magyarországon
sb0066 a házasság előtti tanácsadók
sb0067 magyar-spanyol vegyesbizottság
sb0068 losonczi páll /1.rész/
sb0069 diagnózis - új tv-sorozat
sb0070 losonczi páll /2.rész/
sb0071 számítástechnika-alkalmazási /1.rész/
sb0072 magyar-bolgár barátsági napok
sb0073 számítástechnika-alkalmazási /2.rész/
sb0074 planetáriumavatás
sb0075 esküvői ruhák bemutatója
sb0076 számítástechnika-alkalmazási /3.rész/
sb0077 magyar orvosok /1.rész/
sb0078 magyar orvosok /2.rész/
sb0079 üdvözlő távirat /norvégia/
sb0080 hazánkba érkezik mugabe
/folyt. köv./ er/ig
21.02 170583 1423

..

sb0093 4 180 mtib2039

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3.rész/

sb0081 a zimbabwei miniszterelnök életrajza
sb0082 bemutatkozik: szovjet-örményország
sb0083 kozák lászló köszöntése
sb0084 elutazott az mszbk küldöttsége
sb0085 luxemburgi külügyminisztériumi
sb0086 fogadás norvégia nemzeti ünnepén
sb0087 olasz karmester a zeneakadémián
sb0088 időjárásjelentés
sb0089 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0090 tartalomjegyzék /2.rész/
sb0091 tartalomjegyzék /3.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: oltványi ottó
izsák erika
fehér péter

- v é g e -

/mti/ ig pr
21.03 170583 0681

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. május 18.

bel

s z e r d a

sb0001 1 150 mtib1006

veress péter beszéde

1983. május 18. - az alábbiakban közöljük veress péter
külkereskedelmi miniszter bnv-megnyitó beszédét, amely feloldásig
e m b a r g ó s. /keretet később adnak./

veress péter bevezetőben üdvözölte a vásár külföldi és hazai
kiállítóit, vendégeit, majd arról szólt, hogy az előző vásár óta
eltelt esztendőben is szaporodtak a világ problémái és a gondok nem
kiméltek bennünket sem. annál örvendesebb, hogy a rendszeres
résztevők hűek maradtak a bnv-hez, és ha közülük némelyek most el
is maradtak, helyükre újak léptek. ezután kifejtette:

- az elmúlt évben a nemzetközi politika és gazdaság feltételei
jórészt hátrányosan változtak. főleg emiatt mi is egy sor, eredeti
szándékainkkal ellentétes intézkedés meghozatalára kényszerültünk.
nézeteink az alapvető kérdések megítélésében nem változtak. a
korábbi évekhez hasonlóan továbbra is következetesen valljuk és
vállaljuk, hogy magyarország folyamatosan bővülő gazdasági
együttműködésre, és lehetőség szerint zökkenőmentes kapcsolatokra
törekszik partnereivel. az 1982-es évnek és 1983 eddig eltelt
időszakának rendkívül nehéz feltételei között is teljesítettük
vállalt köteleességeinket, és mindent megteszünk azért, hogy erre
ezután is képesek legyünk. folytatjuk következetes elvi alapokon
nyugvó kereskedelempolitikánkat, külgazdasági biztonságunkat a
szocialista országokkal - első helyen a szovjetunióval - fennálló
gazdasági kapcsolataink alapozzák meg. ezzel nem ellentétes - ettől